

สรุปข่าวประจำวันวันที่ 3-9 ธันวาคม 2568

นายกฯ ชวนา เฮ! นบข. ขยายเวลาส่งข้าวจีทูจีจีน 2.8 แสนตัน หนุนราคาข้าวในประเทศพุ่ง

- คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) มีมติขยายเวลาการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) กับรัฐบาลจีน
- การขยายเวลาดังกล่าวครอบคลุมข้าวสารที่ยังคงค้างส่งมอบอีกจำนวน 280,000 ตัน โดยเลื่อนกำหนดส่งมอบงวดสุดท้ายเป็นภายในปี 2569
- การตัดสินใจนี้คาดว่าจะช่วยพยุงและผลักดันราคาข้าวในประเทศให้สูงขึ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์โดยตรงต่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย และในฐานะกรรมการคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) เผยกับฐานเศรษฐกิจว่า วันที่ 9 ธ.ค. 68 นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีและในฐานะประธาน นบข. ได้มอบหมาย ดร.เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) หนึ่งในวาระสำคัญคือการพิจารณาแนวทางในการเจรจาและการทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) หลังจากที่ นบข. ได้ขยายเวลาการส่งมอบข้าวภายใต้สัญญาซื้อขายข้าวแบบจีทูจีกับรัฐบาลจีนโดย COFCO จำนวน 1 ล้านตัน

ตามที่กรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้เสนอให้มีการแก้ไขบทสัญญาครั้งที่ 8 เพื่อขยายเวลาจากให้ส่งมอบข้าวงวดสุดท้ายภายในปี 2568 เป็นให้ส่งมอบข้าวงวดสุดท้ายภายในปี 2569 เนื่องจากไทยมีข้าวคงเหลือที่ต้องส่งมอบให้ COFCO อีก 280,000 ตัน

“บรรยากาศดีมาก และได้มีโอกาสคุยส่วนตัวกับคุณศุภจี สุธรรมพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ว่า ในขณะนี้ทางรัฐบาลจีนได้ส่งสัญญาณเร่งด่วนว่าต้องการข้าวจำนวนมาก นับโอกาสดีของข้าวไทย หากเป็นไปได้ก็จะเร่งส่งมอบให้ทันภายในปีนี้เพื่อมอบเป็นของขวัญกับเกษตรกรผู้ปลูกข้าว จะได้ราคาข้าวที่ขยับสูงขึ้นในไตรมาสสุดท้ายของปี”

ด้านแหล่งข่าวจากวงการค้าข้าว กล่าวว่า ในอดีตไทยเคยส่งมอบข้าวขาว 5% ให้จีนในราคา 400-500 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ปัจจุบันราคาใกล้เคียง คาดว่ามีความเป็นไปได้สูงที่จะส่งมอบข้าวในราคาดังกล่าวนี้นี้มา ฐานเศรษฐกิจ

จับตาประชุม นบข. พิจารณา จีทูจี ขายข้าวไทยให้จีน รอบแรก 1 แสนตัน

จับตาประชุม นบข. วันที่ 9 ธันวาคม 2568 พิจารณาการขายข้าวไทยให้จีน ภายใต้กรอบ จีทูจี เป้าหมายแรก 1 แสนตัน ลุ้นส่งมอบให้ทันปลายปี ก่อนติดตรุษจีน หดุดยว

นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า วันที่ 9 ธันวาคม 2568 จะประชุมคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการข้าว (นบข.) ซึ่ง คาดว่า จะมีการเจรจาขายข้าวจีทูจีให้จีน ล็อตแรก 1 แสนตัน จากการกรอบ 5 แสนตัน และหากพิจารณาเห็นชอบ จะมีกำหนดเริ่มจะส่งมอบให้ทันสิ้นปี 2568

“การประชุม นบข. ครั้งนี้ หากมีการพิจารณาเห็นชอบก็จะเริ่มเจรจากับจีน เพื่อทำสัญญาส่งมอบในทันที หากเป็นไปได้ก็จะคาดว่า ให้ทันภายในสิ้นปี 2568 นี้ แต่ทั้งนี้ จีนเองก็มีความกังวลเรื่องของการส่งมอบหากติดในช่วงตรุษจีนที่จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 15 มกราคม ถึง กลางกุมภาพันธ์ 2569”

อย่างไรก็ดี กรมการค้าต่างประเทศ เตรียมความพร้อม ในการผลักดันให้ได้ตามเป้าหมาย พร้อมประสานภาคเอกชนแล้ว และการประชุม นบข.ยังมีการพิจารณาเรื่องต่างๆด้วย

นางอารดา เพื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กล่าวว่า หลังประชุม นบข.แล้วจะเร่งดำเนินการให้ทันภายใน 1-2 สัปดาห์ ซึ่งจีนกังวลการส่งมอบข้าวไปจีน ในช่วงวันที่ 15 มกราคม-กลางเดือนกุมภาพันธ์ 2569 เพราะติดช่วงเทศกาลปีใหม่ของตรุษจีนที่จะมีวันหยุดยาว ส่งผลต่อการขนส่ง และรับมอบข้าว

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ศุภจี รับเจรจาเทคนิคภาษีทรัมป์อาจไม่ทันสิ้นปี เร่งส่งมอบข้าวล็อตแรก 1 แสนตันให้จีน ทันช่วงปีใหม่

ศุภจี รับเจรจาเทคนิคภาษีทรัมป์อาจไม่ทันสิ้นปี ยันเร่งสปีดส่งมอบข้าวแสนตันให้จีนได้ทันปีใหม่ หลัง นบข.ถก 9 ธ.ค. 2568

เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม ที่กระทรวงพาณิชย์ นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวถึงกรณีสถานการณ์ความตึงเครียดชายแดนไทย-กัมพูชาว่า กระทรวงพาณิชย์มีการติดตามอย่างใกล้ชิดและเตรียมช่วยเหลือผู้ประกอบการไทยเพิ่มเติม จากเดิมผลักดันนำสินค้าท้องถิ่นใน 7 จังหวัดติดชายแดนกัมพูชา มาจำหน่ายในมหรธรมงฟ้าและประสานห้างค้าปลีกนำสินค้ามาจัดกระเช้าเพื่อจำหน่ายในเทศกาลปีใหม่ รวมถึงเพิ่มโอกาสผู้ประกอบการนำสินค้าจำหน่ายในมหรธรมงฟ้า อย่างไรก็ตาม การค้าชายแดนไทยกับกัมพูชา ททยอยได้รับผลกระทบมาตั้งแต่เหตุปะทะตั้งแต่เดือนมิถุนายนที่ผ่านมา จนมีการปิดด่านทางบก ส่งผลให้การค้าชายแดนไทย-กัมพูชาลดลงแล้ว 99.99% ส่งผลให้การค้า 2 ฝ่ายช่วง 10 เดือนแรกปีนี้ผ่านทุกช่องทาง ติดลบ 36.68% มีมูลค่าเหลือ 95,554 ล้านบาท โดยตั้งแต่เดือนตุลาคม มูลค่าส่งออกไปกัมพูชาเหลือ 9 ล้านบาท ดังนั้น เบื้องต้นเหตุการณ์ปะทะครั้งล่าสุดไม่น่าจะไม่มีผลกระทบที่มากขึ้นกว่าเดิม ส่วนแหล่งทุน ทางกระทรวงการคลังเตรียมออกมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการไทย เช่น สินเชื่อเสริมสภาพคล่อง การโอนย้ายเครื่องจักร เครื่องมือ โดยไม่เสียภาษี

นางศุภจีกล่าวถึงความวิตกกังวลเหตุการณ์ปะทะไทย-กัมพูชาครั้งนี้จะกระทบต่อการเจรจาภาษีสหรัฐ ที่อยู่ระหว่างการเจรจาเทคนิคแหล่งกำเนิดสินค้าและโควตานำเข้า และมีเป้าหมายจะสรุปผลการเจรจาให้เสร็จภายในสิ้นปี 2568 นั้น จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่แน่ใจว่าจะได้ข้อสรุปได้ภายในสิ้นปี 2568 นี้ แต่อย่างไรก็ตาม จะยังดำเนินการเจรจาต่อไปและหารือผ่านทุกช่องทาง ส่วนจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือชะลอการเจรจาต้องขึ้นกับทางสหรัฐ เพราะเป็นผู้ร่วมเจรจา อย่างไรก็ตาม ส่วนตัวไม่กังวล เพราะมองว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไทยไม่ได้เป็นฝ่ายผิด ไม่ได้เป็นฝ่ายเริ่มก่อน การที่ไทยตอบโต้อยู่บนความสมเหตุสมผลและทำตามขั้นตอนถูกต้อง เชื่อว่าสหรัฐเข้าใจและไม่หยิบยกมาเป็นประเด็นการปรับเงื่อนไขที่อยู่ระหว่างการเจรจา ก่อนหน้านี้นับว่าจะทันสรุปได้ปลายปีนี้ แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์ปะทะอีกครั้งก็ไม่แน่ใจว่าจะได้ข้อสรุปทันปีนี้ไหม

“การเจรจาตอนนี้มีหลายประเด็นที่ต้องติดตาม ทั้งกรณีศาลสูงสุดสหรัฐกำลังไต่สวนคำสั่งมาตรการภาษีทรัมป์ ความล่าช้าอาจเป็นประโยชน์ เพราะเราต้องดูตัวอย่างกรณีมาเลเซียและกัมพูชาหลังบรรลุการเจรจากับสหรัฐ แล้วว่าการใช้จริงเป็นอย่างไร และไทยมีเวลานำมาเปรียบเทียบในการเจรจา อีกทั้งแม้ไทยยังไม่บรรลุเจรจาสิ้นปี ก็ยัง

ยืดหยุ่นในเรื่องการค้าบนอัตราภาษี 19 เปอร์เซ็นต์ แต่จากนี้คงต้องติดตาม เพราะยังไม่แน่ชัดว่าจะเปลี่ยนแปลงอะไร อย่างไร แต่เราก็เตรียมพร้อมที่จะเจรจาต่อเนื่อง” นางศุภจิกล่าว

นางศุภจิกล่าวถึงการเจรจาซื้อขายข้าวไทยให้เงินล็อตแรก 1 แสนตัน และมีกำหนดจะส่งมอบให้ได้ภายในสิ้นปี 2568 นั้น กำลังมีการผลักดันให้ได้ตามเป้าหมาย โดยกรมการค้าต่างประเทศเตรียมความพร้อมและประสานภาคเอกชนแล้ว อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 9 ธันวาคม จะมีการประชุมคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการข้าว (นบข.) เพื่อพิจารณาประเด็นต่างๆ

ด้านนางอารดา เพื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กล่าวเสริมว่า หลังจากประชุม นบข.แล้วจะให้เวลาดำเนินการได้ทันภายใน 1-2 สัปดาห์ ซึ่งทางจีนกังวลการส่งมอบข้าวไปจีน ในช่วงวันที่ 15 มกราคม-กลางเดือนกุมภาพันธ์ 2569 เพราะติดช่วงเทศกาลปีใหม่ของจีนที่จะมีวันหยุดยาว ส่งผลต่อการขนส่งและรับมอบข้าวที่มา มติชนออนไลน์

พาณิชย์ชู ‘ข้าวประณีต’ เพิ่มมูลค่าสู่แข่งโลกเดือด

กระทรวงพาณิชย์ลั่นแผนยกระดับอุตสาหกรรมข้าวไทย เน้นเพิ่มมูลค่า เทียบเท่ากาแฟ-ไวน์ ปั้น “ข้าวประณีต” ผ่านงาน Thailand Rice Fest 2025 เชิญเครือข่ายโรงแรม ร้านอาหาร เชฟ คัดสรรข้าวที่ตรงกับโจทย์สร้างความแตกต่างในตลาดโลก แข่งเวียดนาม-อินเดีย

นางศุภจิ สุธรรมพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า การยกระดับอุตสาหกรรมข้าวไทยเพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่ง และสร้างรายได้ให้กับชาวนา การสร้างตลาดและการรับรู้ข้าวไทยให้กับผู้บริโภคและผู้นำเข้าข้าวไทย จึงเป็นสิ่งสำคัญ “ข้าวประณีต : พลั้มใหม่ของเศรษฐกิจข้าวไทย New Rice Economy” จำเป็นจะต้องเข้ามาจับบทบาทสำคัญ ในการเพิ่มมูลค่าและทางเลือกให้กับผู้บริโภคข้าวในตลาด เพราะต้องยอมรับว่า ตลาดข้าวโลกในตอนนี้มีการแข่งขันด้านราคาสูงมาก ประกอบกับผลผลิตข้าวทั่วโลกจากที่รับรายงานก็มีปริมาณเพิ่มขึ้นในหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็น อินเดีย เวียดนาม และจีน

ดังนั้น เพื่อให้ข้าวไทยยังสามารถแข่งขันกับตลาดได้ “ข้าวประณีต” จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะเข้ามาจับบทบาทสำคัญให้กับข้าวไทย โดยการสร้างการรับรู้ถึงรสชาติ พันธุ์ข้าวไทย ให้ตลาด โดยเริ่มตั้งแต่ผู้บริโภคข้าวภายในประเทศ และผลักดันตลาดให้สามารถส่งออกสินค้าข้าวไทยไปในตลาดโลกได้ แต่เราจำเป็นต้องมาปลูกข้าวที่ตลาดต้องการ ไม่ใช่การปลูกข้าวและนำไปขายอย่างที่ผ่านมา

ทั้งนี้ เมื่อดูผลผลิตข้าวไทยในปี 2568/2569 คาดว่าจะอยู่ประมาณ 27 ล้านตันข้าวเปลือก โดยเป็นข้าวขาวประมาณ 20 ล้านตันข้าวเปลือก ส่วนที่เหลือเป็นข้าวหอมมะลิ และข้าวชนิดอื่น ๆ ซึ่งการส่งออกนั้น ข้าวขาวมีการแข่งขันสูง ดังนั้นไทยต้องยกระดับตลาดข้าวขาว โดยเฉพาะในเรื่องของผลผลิตต่อไร่ ซึ่งหากเทียบกับคู่แข่งอย่างเวียดนาม ซึ่งมีผลผลิตต่อไร่ 1,200-1,500 กก./ไร่ ขณะที่ไทย ผลผลิตเฉลี่ย 600-700 กก./ไร่ ขณะที่ต้นทุนการเพาะปลูกใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่กระทรวงพาณิชย์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันแก้ไข

พันธุ์ข้าวไทยมีมากมายหลากหลายกว่า 5,000 สายพันธุ์ แต่การเพาะปลูกข้าวไทยในตลาดก็ยังคงใช้พันธุ์เดิม ซึ่งอาจจะไม่ตอบโจทย์ตลาดผู้บริโภคข้าวทั้งในและต่างประเทศมากนัก จึงเป็นสิ่งที่ต้องร่วมกันยกระดับผลผลิตข้าวไทย และสร้างมูลค่าสินค้าข้าวไทยให้เพิ่มขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องดูตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ และนี่จะเป็นครั้งแรกของไทยที่จะยกระดับอุตสาหกรรมข้าวไทย ผ่านงาน Thailand Rice Fest 2025 ซึ่งจะจัดขึ้นวันที่ 4-7 ธันวาคม 2568 ที่ IMPACT Exhibition Center

ด้านนายวิทยากร มณีเนตร อธิบดีกรมการค้าภายใน กล่าวว่า กระทรวงพาณิชย์กำลังสร้างระบบตลาดใหม่ โดยได้รวบรวมกลุ่มผู้ผลิตข้าวกว่า 700-800 กลุ่มทั่วประเทศ และคัดออกมา 200 กลุ่มแรก เพื่อเข้าสู่กระบวนการยกระดับคุณภาพเพื่อเชื่อมโยงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ที่พร้อมจะชูจุดเด่น รสชาติ อัตลักษณ์ และเรื่องราวของข้าวแต่ละชนิดให้เป็นที่รับรู้กับผู้บริโภคให้มากขึ้น รวมไปถึงผู้ซื้อทั่วโลกที่จะสามารถเลือกข้าวไทยเหมือนการเลือกกาแฟหรือไวน์ อีกทั้งเราจะเชิญเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็น โรงแรม ร้านอาหาร เชฟ เข้ามาร่วมเลือกชนิดข้าวเพื่อนำไปใช้ และต่อยอดเพิ่มมูลค่าให้กับข้าวไทยต่อไปด้วย

“ตลาดข้าวโลกเปลี่ยนไป ผู้บริโภคไม่ได้เลือกข้าวจากความเคยชิน แต่ให้ความสำคัญกับรสชาติ แหล่งที่มา เรื่องราวผู้ผลิต และข้อมูลประกอบการบริโภค ข้าวไทยต้องมีสิ่งที่จับต้องได้ ไม่ใช่ขายด้วยชื่อพันธุ์เพียงอย่างเดียว ถ้าบอกได้ว่ารสชาติเป็นอย่างไร เหมาะกับเมนูแบบไหน หรือผลิตจากพื้นที่ใด จะทำให้ผู้ซื้อทั่วโลกเห็นคุณค่าที่แท้จริง และพร้อมจ่ายในราคาที่สูงขึ้น”

นายพนมกร วาณิช ผู้ร่วมก่อตั้ง Rice Hub ระบุว่า เราได้เริ่มทำการชิมและบันทึก Flavor Notes เพื่อสร้างภาษากลางของรสชาติข้าว เหมือนทำในวงการไวน์หรือกาแฟ จากนั้นจึงพบว่า ข้าวลิ้มผิว ข้าวหอมใบเตย หรือข้าวไรด์อกซ่า ล้วนมีแคแรกเตอร์เฉพาะ แบบที่ตลาดพรีเมียมต้องการ จึงเป็นที่มาคำว่า “ข้าวประณีต” เพื่ออธิบายคุณลักษณะในการทำตลาดข้าวไทย

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

DIT มอบรางวัลประกวดข้าวหอมมะลิไทย 2568 ในงาน Thailand Rice Fest 2025 จุดประกายสู่ ‘ข้าวประณีต’ ต้นแบบข้าวคุณภาพระดับประเทศ

กระทรวงพาณิชย์ชู “ข้าวประณีต” เป็นสินค้าพรีเมียมระดับประเทศ พร้อมประกาศผลและมอบรางวัลผู้ชนะ “การประกวดข้าวหอมมะลิของประเทศไทย ปี 2568” ภายในงาน Thailand Rice Fest 2025 เทศกาลข้าวที่ใหญ่ที่สุดของไทย จัดขึ้นระหว่างวันที่ 4-7 ธันวาคม 2568 ณ อิมแพ็ค ฮอลล์ 11-12 เมืองทองธานี งานนี้รวบรวมผลผลิตคุณภาพจากเกษตรกรทั่วประเทศ ทั้งนิทรรศการข้าวประณีต การแสดงและจำหน่ายสินค้า การจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) การชิมข้าวหลากหลายชนิด และสาธิตเมนูข้าวจากเชฟชื่อดัง ให้ผู้เข้าชมได้สัมผัสเสน่ห์ข้าวไทยอย่างใกล้ชิด

วันที่ 4 ธันวาคม 2568 ณ อิมแพ็คเมืองทองธานี นายวิทยากร มณีเนตร อธิบดีกรมการค้าภายใน เปิดเผยว่า วันนี้ทางกรมการค้าภายในได้มีพิธีมอบรางวัล “การประกวดข้าวหอมมะลิของประเทศไทย ประจำปี 2568 หรือ Thai Hom Mali Award” ซึ่งจัดมาอย่างต่อเนื่องก้าวสู่ปีที่ 43 วัตถุประสงค์หลักคือต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพของข้าวหอมมะลิต่อเนื่อง กรมฯ จึงมีการทำงานร่วมกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกว่า 10 สมาคม เพื่อร่วมกันคัดเลือกข้าวที่ดีที่สุด โดยรางวัลนี้เป็นรางวัลเกียรติยศที่ทรงคุณค่า เป็นกำลังใจให้เกษตรกรที่ใส่ใจในการพัฒนาคุณภาพข้าวตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกจนถึงมือผู้บริโภค และเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างคุณค่าใหม่ให้แก่ชาวนาไทยในระยะยาว

สำหรับผลการประกวดในปีนี้มีเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรจาก 22 จังหวัดทั่วประเทศ ส่งตัวอย่างเข้าร่วมกว่า 809 ตัวอย่าง ผ่านการคัดเลือกโดยคณะกรรมการระดับจังหวัด ให้เหลือจังหวัดละ 7 ตัวอย่าง แบ่งเป็นข้าวที่ส่งประกวดในประเภทเกษตรกรรายบุคคลและประเภทสถาบันเกษตรกร ซึ่งผลงานทั้งหมดได้นำมาจัดแสดงใน

นิทรรศการของกระทรวงพาณิชย์ภายในงาน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้สัมผัสคุณภาพจริงของข้าวที่ชนะการประกวด

ประเภทสถาบันเกษตรกร รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าแม่บ้านกุดโง้งพัฒนาสร้างสรรค์ จังหวัดสกลนคร รองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ตำบลดงเจน จังหวัดพะเยา และรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าว ตำบลจรเข้มาก หมู่ 6 บ้านโคกเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ส่วนประเภทเกษตรกรรายบุคคล รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ นางสาวปิยะวรรณ สารวัตร จังหวัดมุกดาหาร รองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ นางสาวพรทิพย์ แสนเมืองแก้ว จังหวัดร้อยเอ็ด และรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้แก่ นางสาวดาวเรือง คำคุณา จังหวัดร้อยเอ็ด

นายวิทยากร กล่าวเพิ่มเติมว่า ข้าวหอมมะลิของไทยมีศักยภาพสูง แม้มียอดผลิตต่อปีมากกว่า 7 ล้านตัน ข้าวสารและขายได้หมดทุกปี แต่กรมฯ ยังมุ่งเน้นการ “เพิ่มคุณภาพเพื่อเพิ่มราคา” โดยปัจจุบันข้าวหอมมะลิตอนนี้เก็บเกี่ยวแล้วประมาณ 90% ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวดีขึ้นมาอยู่ที่ 16,500–17,000 บาท/ตัน จากปีที่แล้วเฉลี่ยอยู่ที่ 16,000 บาท/ตัน เนื่องจากคุณภาพผลผลิต สภาพอากาศที่เอื้ออำนวย และการบริหารจัดการตลาดที่เหมาะสม รวมถึงมาตรการวางแผนชะลอการจำหน่ายบางส่วนเพื่อให้ตลาดเกิดการแข่งขันซื้อ ทำให้เกษตรกรมีอำนาจต่อรองมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์ข้าวขาว ที่ไทยมีผลผลิตต่อไร่ไม่น้อยกว่าคู่แข่ง เนื่องจากพันธุ์ข้าวและโครงสร้างต้นทุนทำให้ราคาสูงกว่าบางประเทศ อย่างไรก็ตามกระทรวงพาณิชย์ได้มีนโยบายต่างๆ ให้ราคาข้าวขาวสูงขึ้น ซึ่งแนวโน้มราคาข้าวขาวก็ปรับตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอยู่ที่ระดับ 7,800–8,200 บาทต่อตัน

ในระยะยาว กระทรวงพาณิชย์ภายใต้นโยบายของ นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ให้แนวทางสำคัญในการยกระดับข้าวคุณภาพ โดยกรมฯ ได้การรวบรวมและคัดเลือกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 200 กลุ่ม เพื่อนำสายพันธุ์ข้าวคุณภาพดีจากแต่ละพื้นที่มาพัฒนาและต่อยอดเป็น “ข้าวประณีต” หรือข้าวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทั้งด้านรูปลักษณ์ ความหอม รสชาติ และรสสัมผัส โดยข้าวแต่ละชนิดมีความเหมาะสมกับเมนูอาหารต่างกัน เช่น ข้าวที่เหมาะสมสำหรับผัด ข้าวที่เหมาะสมกับการต้ม หรือข้าวที่เหมาะสมสำหรับรับประทานคู่กับอาหารประเภทเฉพาะ เพื่อให้ผู้บริโภคได้สัมผัสเสน่ห์และความแตกต่างของข้าวไทยในมิติใหม่ เพราะต่อไปจะทำข้าวให้เหมือนกับกาแฟซึ่งจะมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวมากขึ้น

“ผมขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลทุกท่าน ซึ่งเป็นต้นแบบของผู้ผลิตข้าวคุณภาพ ทุกเมล็ดเกิดจากความใส่ใจตั้งแต่แปลงนาไปจนถึงการคัดคุณภาพ ข้าวเหล่านี้กำลังเดินทางสู่การเป็น ‘ข้าวประณีต’ ที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกษตรกรไทยอย่างแท้จริง กรมการค้าภายในขอเชิญประชาชนและพี่น้องเกษตรกรร่วมงาน Thailand Rice Fest 2025 พร้อมเยี่ยมชมบูธกรมฯ หมายเลข H01 เพื่อสัมผัส “ข้าวประณีต” และชิมข้าวที่ชนะการประกวดปี 2568 อย่างใกล้ชิด” นายวิทยากร กล่าว
ที่มา Thailandplusเศรษฐกิจ

ออส.พร้อมช่วยแทรกแซงราคาข้าวเปลือก-ข้าวโพดอีก 1 แขนง

องค์การคลังสินค้า รับผิดชอบการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ดูดซับผลผลิตข้าวส่วนเกิน และเตรียมรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพิ่มอีก 1 แขนง ในราคานำตลาด เผย ออส.เพิ่มได้รับรางวัลหน่วยงานภาครัฐที่ส่งเสริมการจ้างงานคนพิการ ประจำปี 2568 ด้วย

เมื่อวันที่ 8 ธ.ค. 2568 นายอิทธิพร ณ ถลาง ผู้อำนวยการ องค์การคลังสินค้า (ออส.) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุม เมื่อวันที่ 18 พ.ย.ที่ผ่านมา ได้พิจารณาและเห็นชอบกำหนดมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อบริหารจัดการราคาข้าวเปลือกให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยเห็นชอบในหลักการมาตรการดูดซับผลผลิตข้าวส่วนเกิน ปีการผลิต 2568/2569 เป้าหมาย 3 ล้านตันข้าวเปลือก วงเงินจ่ายขาด 1,680 ล้านบาท

โดยเบิกจ่ายจากงบกลาง รายการสำรองเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรือแหล่งเงินอื่นตามที่สำนักงานประมาณพิจารณา โดย องค์การคลังสินค้า (ออส.) เป็นหนึ่งในหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ หารือข้อสังเกตสำนักงานประมาณในการจัดทำข้อมูลที่มาของปริมาณเป้าหมายให้ชัดเจน และพิจารณาให้สอดคล้องกับปริมาณอุปสงค์และอุปทานทั้งระบบ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และมอบหมายกรมการค้าภายในนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามระเบียบ

นอกจากนี้ เมื่อเดือน ต.ค.ที่ผ่านมา ออส.ได้เข้าไปรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในพื้นที่เป้าหมาย 7 ตำบล ของ จ.เชียงใหม่ ช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมากจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร ในราคานำตลาด จำนวน 10,000 ตัน เพื่อดึงอุปทานออกจากพื้นที่ และเชื่อมโยงผลผลิตไปยังผู้ประกอบการนอกพื้นที่ ตลอดจนไปสู่อุตสาหกรรมอาหารสัตว์อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการแข่งขันด้านราคา และทำให้ราคาผลผลิตในพื้นที่ปรับตัวสูงขึ้น โดยมีกำหนดระยะเวลารวบรวมรับซื้อ ภายในวันที่ 31 ม.ค. 69 ขณะเดียวกัน ออส.ยังเตรียมเข้าไปรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จากพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ในราคานำตลาด จำนวน 100,000 ตัน อีกด้วย

นายอิทธิพรเปิดเผยด้วยว่า เมื่อวันที่ 3 ธ.ค.ที่ผ่านมา ออส.เพิ่มได้รับรางวัลหน่วยงานภาครัฐที่ส่งเสริมการจ้างงานคนพิการ ประจำปี 2568 จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ภายในงานวันคนพิการสากล ประจำปี 2568 ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี

สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของ ออส. ในการส่งเสริมโอกาสทางอาชีพแก่คนพิการอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการมีงานทำ การสร้างรายได้ และการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเท่าเทียมและยั่งยืน

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

เวียดนาม

สถานการณ์ราคาส่งออกข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวเวียดนามปรับตัวสูงขึ้นแตะระดับสูงสุดนับตั้งแต่ต้นเดือนพฤศจิกายน 2568 โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) เสนอราคาอยู่ที่ระดับ 365-370 เหรียญสหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 359-363 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ผู้ค้ารายหนึ่งในนครโฮจิมินห์กล่าวว่า เขาได้ยืนยันว่าฟิลิปปินส์จะกลับมานำเข้าข้าวตั้งแต่เดือนมกราคม 2569 และได้ยืนยันว่าฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวประมาณ 300,000-400,000 ตัน ในเดือนมกราคม 2568

ขณะที่นายกสมสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) กล่าวว่า คาดว่าการส่งออกข้าวของเวียดนามจะลดลง 11.5% ในปีนี้ เหลือประมาณ 8 ล้านตัน เนื่องจากการส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์ลดลงอย่างมาก โดยข้อมูลจากกรมศุลกากรระบุว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามไปยังฟิลิปปินส์ลดลง 18.5% ในช่วง 10 เดือนแรกของปีนี้ เหลือประมาณ 2.96 ล้านตัน

ด้านสมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2568 ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามไม่เปลี่ยนแปลงจากช่วงปลายสัปดาห์ที่แล้ว โดยราคาข้าวหอมพันธุ์ DT8 ชนิด 5% อยู่ที่ระดับ 420-440 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ส่วนข้าวหอม Jasmine อยู่ที่ระดับ 447-451 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ระดับ 359-363 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา และข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 314-318 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา เช่นเดียวกัน

กรมศุลกากร (the General Department of Customs) รายงานว่าในเดือนพฤศจิกายน 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 374,288 ตัน มูลค่าประมาณ 190.142 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยปริมาณลดลง 46.8% และมูลค่าลดลง 57.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีการส่งออกข้าวจำนวน 703,475 ตัน มูลค่าประมาณ 442.839 ล้านเหรียญสหรัฐ และในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 30 พฤศจิกายน 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 7,534,545 ตัน มูลค่าประมาณ 3,850.856 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยปริมาณลดลง 10.9% และมูลค่าลดลง 27.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีการส่งออกข้าวจำนวน 8,454,511 ตัน มูลค่าประมาณ 5,301.724 ล้านเหรียญสหรัฐ

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-30 พฤศจิกายน 2568 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 19 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 147,700 ตัน โดยจอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port และ Mỹ Thói ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 2-27 พฤศจิกายน 2568 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 147,700 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกา 77,000 ตัน มาเลเซีย 41,000 ตัน ฟิลิปปินส์ 29,700 ตัน

ขณะที่ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม (Ministry of Agriculture and Environment) ระบุว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2568 อยู่ที่ประมาณ 7.5 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 3.83 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 11.5% ในด้านปริมาณ และ 27.7% ในด้านมูลค่า เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 512.1 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ลดลง 18.3%

โดยฟิลิปปินส์ยังคงเป็นตลาดสำคัญ คิดเป็น 39.8% ของส่วนแบ่งตลาดส่งออกทั้งหมด อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกผ่านตลาดนี้ในช่วง 11 เดือนที่ผ่านมาอยู่ที่ประมาณ 1.52 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงอย่างมากถึง 34.9% หรือคิดเป็นมูลค่าลดลงเกือบ 820 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567

ผู้แทนจากสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) ระบุว่า สาเหตุของสถานการณ์เช่นนี้คือรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ออกคำสั่งระงับการนำเข้าข้าวชั่วคราว ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายน 2568 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2568 คำสั่งห้ามนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ครอบคลุมข้าวธรรมดาและข้าวขาวคุณภาพสูง ซึ่งเป็นข้าวส่งออกหลักของเวียดนาม

ไม่เพียงเท่านั้น ฟิลิปปินส์ยังใช้กลไกภาษีนำเข้าแบบใหม่ ซึ่งสามารถปรับอัตราภาษีได้ตามราคาตลาดโลก โดยปรับขึ้นตามช่วงราคา 15-35% ภาษีจะเพิ่มขึ้น 5% เมื่อราคาลดลง 5% เพื่อปกป้องข้าวภายในประเทศ ซึ่งนโยบายภาษีใหม่นี้สร้างอุปสรรคสำคัญสำหรับประเทศผู้ส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของฟิลิปปินส์มายาวนาน

แม้ว่ากระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์จะระบุว่าอาจพิจารณายกเลิกการห้ามนำเข้าข้าวในเดือนมกราคม 2569 แต่มีแนวโน้มว่าฟิลิปปินส์จะยังคงเข้มงวดการนำเข้าข้าวในไตรมาสแรกของปี 2569 ซึ่งเป็นช่วงที่ข้าวใหม่เริ่มเก็บเกี่ยว ซึ่งหมายความว่าอย่างน้อยในอีก 3-4 เดือนข้างหน้า ธุรกิจเวียดนามจะถูกบังคับให้มองหาแหล่งบริโภคทางเลือก เช่น แอฟริกา ตะวันออกกลาง หรือเพิ่มการส่งออกไปยังอินโดนีเซีย

ขณะที่แอฟริกากำลังกลายเป็นตลาดใหม่สำหรับการส่งออกข้าวของเวียดนาม ซึ่งตัวเลข 11 เดือนของปีนี้แสดงให้เห็นว่าตลาดกานาเติบโต 29.8% ขณะที่ไอวอรีโคสต์มีมูลค่าการนำเข้าข้าวของเวียดนามเพิ่มขึ้น 79.8% ซึ่งถือเป็นสัญญาณเชิงบวก เนื่องจากแอฟริกามีความต้องการสูง มีความผันผวนของนโยบายน้อยกว่า และเหมาะสมกับข้าวขาวหลากหลายสายพันธุ์ ซึ่งเป็นจุดแข็งของเวียดนาม

นอกจากนี้ บังกลาเทศก็มีการเติบโตอย่างรวดเร็วเช่นกัน โดยมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 155.1 เท่าเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งสาเหตุมาจากความล้มเหลวของการเก็บเกี่ยวพืชผลของประเทศ ทำให้ความจำเป็นในการฟื้นฟูแหล่งสำรองอาหารเพิ่มขึ้น และรัฐบาลบังกลาเทศจำเป็นต้องดำเนินการเชิงรุกเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

สำหรับแนวโน้มตลาดในปี 2569 สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) คาดว่า อุตสาหกรรมส่งออกข้าวจะได้รับผลกระทบจาก 3 ปัจจัย

ประการแรก ราคาข้าวในตลาดโลกไม่น่าจะกลับไปสู่ระดับปี 2567 ซึ่งข้อมูลจากสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) แสดงให้เห็นว่าดัชนีราคาข้าวขาวโลก ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2568 อยู่ที่ 389 ดอลลาร์สหรัฐต่ตัน ลดลง 154 ดอลลาร์สหรัฐต่ตันจากช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567 การลดลงอย่างรวดเร็วนี้แสดงให้เห็นว่าตลาดกำลังปรับตัวเข้าสู่ระดับราคาใหม่ และผู้ประกอบการส่งออกจะต้องยอมรับอัตรากำไรที่ลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มข้าวขาวที่เป็นที่นิยมบริโภคของหลายประเทศ

ประการที่สอง ความเสี่ยงด้านนโยบายการนำเข้าจากฟิลิปปินส์ ซึ่ง VFA คาดการณ์ว่านโยบายภาษีจะผันผวนอยู่ระหว่างอัตรา 15-35% และความเป็นไปได้ที่การนำเข้าจะเข้มงวดขึ้นอย่างต่อเนื่องในไตรมาสแรกของปี 2569 ซึ่งจะบังคับให้ผู้ส่งออกต้องดำเนินกลยุทธ์ในการย้ายฐานการส่งออกไปยังแอฟริกา ตะวันออกกลาง และเอเชียตะวันออก

ประการที่สาม การปรับโครงสร้างพันธุ์ข้าวจะเป็นตัวกำหนดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งในบริบทของราคาข้าวโลกที่ตกต่ำ VFA เชื่อว่ามีเพียงธุรกิจที่ส่งเสริมข้าวคุณภาพสูง ข้าวหอม ข้าวชนิดพิเศษ และข้าวที่ปล่อยมลพิษต่ำเท่านั้นที่จะสามารถรักษาราคาและสถานะที่มั่นคงได้

ที่มา Oryza.com

กัมพูชา

สำนักข่าว Xinhua รายงานว่า สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (the Cambodia Rice Federation; CRF) ระบุว่า ในช่วงเดือนมกราคม-พฤศจิกายน 2568 กัมพูชามีการส่งออกข้าวสารเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยมีปริมาณการส่งออก 801,643 ตัน เพิ่มขึ้น 39% จาก 575,562 ตันในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2567 ขณะที่รายได้จากการส่งออกก็เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน โดยอยู่ที่ 526.47 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 27% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีบริษัท 65 แห่งส่งออกข้าวไปยัง 72 ประเทศและภูมิภาค โดยจีนยังคงเป็นตลาดหลัก

สำหรับชนิดข้าวสำคัญที่ส่งออกประกอบด้วย ข้าวหอม (65.15%) ครองส่วนแบ่งตลาดหลัก รองลงมาคือ ข้าวหัก (16.07%) ข้าวขาว (14.79%) ข้าวเหนียว (2.07%) ข้าวอินทรีย์ (1.46%) และข้าวพันธุ์อื่นๆ อีกเล็กน้อย

เจ้าหน้าที่ทางการระบุว่าข้อตกลงทางการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (the Regional Comprehensive Economic Partnership; RCEP) และข้อตกลงการค้าเสรีกัมพูชา-จีน (the Cambodia-China Free Trade Agreement) ได้เสริมสร้างการเข้าถึงตลาดให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น โดยข้อตกลงเหล่านี้ช่วยให้สินค้าเกษตรของกัมพูชา ได้แก่ ข้าว ถั่วลิสง มะม่วง ลำไย พริกไทย และทุเรียน สามารถเข้าสู่ตลาดจีนได้โดยใช้สิทธิพิเศษทางภาษี ซึ่งจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการส่งออกโดยรวม

สำนักข่าว The Phnom Penh Post ของกัมพูชารายงานว่ากระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (The Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries) ของประเทศกำลังทำงานอย่างหนักเพื่อเพิ่มการส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์ โดยระบุว่าเป็นความเคลื่อนไหวที่จะช่วยให้ฟิลิปปินส์มีแหล่งข้าวคุณภาพสูง และยังเป็นการสร้างตลาดต่างประเทศแห่งใหม่สำหรับกัมพูชา

รายงานระบุว่า นาย Dith Tina รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฯ ได้พบหารือกับคณะผู้แทนของบริษัท Food Terminal Incorporated (FTI) ของฟิลิปปินส์ ซึ่งนำโดยนาย Joseph Rudolf Lo ผู้บริหารของ FTI เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2568 โดยบริษัทจากฟิลิปปินส์กำลังศึกษาความเป็นไปได้ในการสั่งซื้อข้าวโดยตรงจากกัมพูชาไปยังฟิลิปปินส์

รัฐมนตรีฯ ย้ำว่าหากความพยายามนี้ประสบความสำเร็จ ก็จะเป็นการเปิดตลาดข้าวเพิ่มเติมสำหรับเกษตรกรชาวกัมพูชา ซึ่งกระทรวงฯ ได้อำนวยความสะดวกในการประชุมหารือโดยตรงระหว่างคณะผู้แทนของฟิลิปปินส์และสหพันธ์ข้าวกัมพูชา เพื่อเจรจารายละเอียดการส่งออกและเร่งกระบวนการจัดซื้อ

รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายธุรกิจทางการเกษตรใหม่จะเป็นประโยชน์ร่วมกันสำหรับทั้งสองประเทศ ฟิลิปปินส์จะได้แหล่งผลิตข้าวคุณภาพสูง ขณะที่กัมพูชาจะได้ตลาดต่างประเทศแห่งใหม่ และการเปิดตลาดข้าวแห่งใหม่นี้จะช่วยให้โรงสีข้าวพันธมิตรของกระทรวงฯ สามารถซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรได้มากขึ้น

ทางด้านธนาคารพัฒนาการเกษตรและชนบท (The Agricultural and Rural Development Bank; ARDB) ได้เรียกร้องให้เจ้าของโรงสีข้าวระบายข้าวสารออกสู่ตลาดเพื่อขายให้กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อบรรเทาปัญหาข้าวล้นคลังอย่างรุนแรง ซึ่งการเรียกร้องดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากเจ้าของโรงสีข้าวบางรายเร่งซื้อข้าวเปลือกจำนวนมากจากเกษตรกร ทำให้โกดังเต็มกำลังการผลิต และกดดันฤดูกาลเก็บเกี่ยวที่กำลังมาถึง ซึ่งจะเริ่มในกลางเดือนธันวาคมนี้

Kao Thach ผู้แทนรัฐบาลและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของ ARDB กล่าวว่า รัฐบาลได้จัดสรรเงินทุนจำนวน 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ผ่านธนาคารฯ เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับเจ้าของโรงสีข้าว กองทุนนี้มี

วัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือการซื้อข้าวจากเกษตรกร และป้องกันทั้งราคาข้าวตกต่ำและปัญหาการขาดแคลนข้าวในตลาด จนถึงปัจจุบัน ARDB ได้จ่ายเงินไปแล้ว 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้กับโรงสีข้าว 23 แห่งทั่วประเทศ

เขากล่าวว่าสถานการณ์ดีขึ้นแล้ว เนื่องจากข้าวเปลือกที่ถูกปฏิเสธการรับซื้อส่วนใหญ่ โดยเฉพาะข้าวพันธุ์ Phka Romdoul ถูกซื้อไปเกือบหมดแล้ว อย่างไรก็ตาม การได้รับเงินกู้พิเศษอย่างรวดเร็วทำให้โรงสีต้องซื้อข้าวมากกว่าที่โรงเก็บจะรับไหว ซึ่งปัญหาการขาดแคลนพื้นที่เก็บข้าวกำลังกลายเป็นปัญหาใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการเก็บเกี่ยวข้าวหอม (Sen Kra Ob: SKO) ข้าวป่า (wild rice) และข้าวพันธุ์ OM จะเริ่มขึ้นในกลางเดือนธันวาคม

เขากระตุ้นให้เจ้าของโรงสีระบายข้าวบางส่วนออกสู่ตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งไปยังเวียดนาม และเพิ่มกิจกรรมการสีข้าวเพื่อเพิ่มพื้นที่สำหรับการเก็บเกี่ยวรอบใหม่

ทั้งนี้ ราคาข้าวปรับตัวลดลงตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ซึ่ง ARDB ระบุว่าราคาลดลงไม่ได้เกิดจากอุปทานภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสภาวะตลาดโลกและการแข่งขันด้านราคาที่เพิ่มสูงขึ้นกับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย ขณะที่การเปลี่ยนแปลงนโยบายล่าสุดของผู้ส่งออกรายใหญ่ รวมถึงอินเดีย ก็ส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดโลกผันผวนอย่างรุนแรงเช่นกัน

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (the Cambodian Rice Federation) รายงานเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2568 ว่าข้าว Neang Am มีราคาอยู่ที่ 600-850 เรียลต่อกิโลกรัม ข้าว OM อยู่ที่ 640-720 เรียล และข้าว Phka Romduol อยู่ที่ 900-1,060 เรียลต่อกิโลกรัม ส่วนข้าวพันธุ์อื่นๆ อาจมีราคาอยู่ที่ประมาณ 680-950 เรียลต่อกิโลกรัม ที่มา *Oryza.com* และ *MGR ออนไลน์*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Manila Standard รายงานว่า ฟิลิปปินส์วางแผนที่จะลดความต้องการนำเข้าข้าวลงอย่างมากในไตรมาสแรกของปี 2569 หลังจากคาดการณ์ผลผลิตที่แข็งแกร่งและความยืดหยุ่นที่ดีขึ้นของภาคการผลิตข้าวภายในประเทศ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรประกาศว่ารัฐบาลจะยกเลิกการระงับการนำเข้าข้าวที่ใช้มาเป็นเวลาสี่เดือน (กันยายน-ธันวาคม 2568) ในต้นเดือนมกราคม 2569 ซึ่งจะอนุญาตให้สำนักงานอุตสาหกรรมพืช (the Bureau of Plant Industry; BPI) กลับมารับการยื่นคำขอได้อีกครั้ง แม้ว่าปริมาณการนำเข้าจะยังคงต่ำกว่าปกติมาก

ในช่วงที่หยุดการนำเข้าชั่วคราว ข้าวชนิดต่างๆ ได้รับอนุญาตให้นำเข้าได้เพียงบางสายพันธุ์เท่านั้น เนื่องจากทางการได้ประเมินสภาพการผลิตใหม่ ซึ่งผลการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกใหม่แสดงให้เห็นว่าแม้จะมีพายุไต้ฝุ่นหลายลูกในช่วงปลายปี 2568 แต่ความเสียหายของพืชผลกลับน้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้ในตอนแรก เนื่องจากมีการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติที่ดีขึ้น ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการรับมือพายุ และความยืดหยุ่นของเกษตรกรช่วยปกป้องพื้นที่เพาะปลูกข้าวหลักๆ

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงเกษตรฯ (the Department of Agriculture; DA) จึงคาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวเปลือกในปี 2568 จะอยู่ที่ 19.61-19.89 ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างแข็งแกร่งจาก 19.09 ล้านตันในปี 2567 และเกือบจะเท่ากับสถิติสูงสุดในปี 2566 ที่ 20.06 ล้านตัน

รัฐมนตรีเกษตรฯ เน้นย้ำว่า แม้ประเทศผู้จัดหาข้าวให้แก่ฟิลิปปินส์รายเดิมจะยังคงมีความสำคัญ แต่ความมั่นคงทางอาหารและการจัดหาที่หลากหลายจะเป็นแนวทางในการตัดสินใจนำเข้าข้าวในอนาคต เขายังเตือน

ประเทศผู้ส่งออกไม่ให้พยายามฉวยโอกาสจากความต้องการจัดซื้อของฟิลิปปินส์ และกระตุ้นให้ผู้นำเข้าเอกซมมองหาพันธมิตรที่ให้ราคาคงที่และความร่วมมือระยะยาว

รัฐบาลจะออกกฎระเบียบการนำเข้าข้าวฉบับปรับปรุงในเร็วๆ นี้ เพื่อปกป้องราคาข้าวเปลือกที่หน้าไร่นา (farmgate prices) และป้องกันการนำเข้าแบบเออาร์ตเอาเปรียบ เพื่อให้มั่นใจว่าเกษตรกรจะได้รับประโยชน์จากแนวโน้มการผลิตที่ดีขึ้น ในขณะเดียวกันก็รักษาความมั่นคงทางอาหารของประเทศไว้

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ธันวาคม 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 3,339,682.01 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,863 ใบ) ลดลงประมาณ 22.8% เมื่อเทียบกับ 4,325,298 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 5,915 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ลดลงประมาณ 34.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการนำเข้าจำนวน 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ลดลงประมาณ 20.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 360,417.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 502 ใบ) ลดลงประมาณ 13.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนเมษายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 3.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤษภาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 505,013.83 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 572 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 5.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมิถุนายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 360,870.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 92.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 187,861.31 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 272 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกรกฎาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 287,935.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 304 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 72.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 167,407.26 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 220 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนสิงหาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 370,051.23 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 260 ใบ) ลดลงประมาณ 4.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 388,608.20 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 515 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกันยายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 331,606.10 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 210 ใบ) ลดลงประมาณ 16.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 399,281.48 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 539 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

- เดือนตุลาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 36,914.70 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 95 ใบ) ลดลงประมาณ 93.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 572,073.96 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 806 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤศจิกายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ธันวาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 32,144.32 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 52 ใบ) ลดลงประมาณ 93.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 457,531.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 592 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนธันวาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ธันวาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 1,448.0 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 5 ใบ) ลดลงประมาณ 99.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 483,122.63 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 613 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ธันวาคม 2568) Philipina นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,713,082.48 ตัน (สัดส่วน 81.2% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 343,910.33 ตัน (สัดส่วน 10.3%) ไทยจำนวน 176,270.26 ตัน (สัดส่วน 5.3%) ปากีสถานจำนวน 76,448.02 ตัน (สัดส่วน 2.3%) อินเดีย 20,507.78 ตัน (สัดส่วน 0.6%) เกาหลีใต้ 4,016 ตัน (สัดส่วน 0.1%) กัมพูชา 3,510 ตัน (สัดส่วน 0.1%) สิงคโปร์ 1,200 ตัน ไต้หวัน 540 ตัน ญี่ปุ่น 368 ตัน อิตาลี 6.46 ตัน ฝรั่งเศส 2.32 ตัน และสเปน 0.35 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ธันวาคม 2568) มีจำนวนรวม 4,241 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 3,913,275.43 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 576 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 429,860.93 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 836 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 655,488.87 ตัน
- เดือนเมษายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 743 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 712,295.83 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 594 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 561,973.23 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 186 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 167,650.13 ตัน
- เดือนกรกฎาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 323 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 390,469.16 ตัน
- เดือนสิงหาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 270 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 488,020.99 ตัน

- เดือนกันยายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 81 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 37,285.20 ตัน
- เดือนตุลาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 69 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 35,804.51 ตัน
- เดือนพฤศจิกายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ธันวาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 68 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 46,315.04 ตัน
- เดือนธันวาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ธันวาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 16 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 4,659.0 ตัน

ตามรายงานของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (the U.S. Department of Agriculture; USDA) คาดการณ์ว่าการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในปี 2568 นี้จะลดลง 1.4 ล้านตัน หลังจากรัฐบาลประกาศห้ามนำเข้าเป็นเวลา 4 เดือน

หน่วยงานบริการการเกษตรต่างประเทศของ USDA (the USDA's Foreign Agricultural Service) ได้ระบุในรายงานเกี่ยวกับการค้าธัญพืชโลกประจำเดือนธันวาคม 2568 โดยประเมินว่าฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวเพียง 3.5 ล้านตันในปี 2568 นี้ ลดลง 29% จากการคาดการณ์ที่แก้ไขแล้วก่อนหน้านี้ที่ 4.9 ล้านตัน ซึ่งการลดลงอย่างมากนี้เกิดจากการระงับการนำเข้าข้าวชั่วคราว ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2568 เป็นต้นมา

ก่อนหน้านี้ ประธานาธิบดีมาร์กอสของฟิลิปปินส์ได้ออกคำสั่งห้ามนำเข้าเป็นเวลา 60 วัน เนื่องจากมีการไหลเข้าของข้าวราคาถูกที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อป้องกันราคาข้าวเปลือกที่ลดลงอย่างรวดเร็วเหลือเพียง 8 เปโซต่อกิโลกรัม ซึ่งต่อมาคำสั่งห้ามนี้อาจขยายออกไปจนถึงสิ้นปีนี้ หลังจากราคาข้าวลดลงอย่างต่อเนื่อง เหลือต่ำสุดที่ 6 เปโซต่อกิโลกรัมในบางจังหวัด ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยเมื่อเร็วๆ นี้

หากการคาดการณ์ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) เป็นจริง ฟิลิปปินส์จะยังคงเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก แต่จะเท่ากับเวียดนามซึ่งคาดว่าจะนำเข้าข้าว 3.5 ล้านตันในปีนี้เช่นกัน

ขณะเดียวกัน กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ คาดว่าผลผลิตข้าวสารของฟิลิปปินส์จะอยู่ที่ 12.37 ล้านตัน ลดลงเล็กน้อยจากประมาณการเริ่มต้นที่ 12.40 ล้านตัน อย่างไรก็ตามคาดการณ์ว่าผลผลิตจะยังคงลดลงในฤดูกาลเพาะปลูกปี 2025/2026 ประมาณ 300,000 ตัน

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า นายอัมราน สุลมาน (Amran Sulaiman) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร (Agriculture Minister) กล่าวว่า อินโดนีเซียได้หยุดนำเข้าข้าวและสร้างคลังสำรองข้าวเป็นประวัติการณ์ถึง 3.7 ล้านตัน ซึ่งเป็นปริมาณมากที่สุดนับตั้งแต่มีการจัดตั้ง Bulog ซึ่งเป็นหน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐ ในปี 1967

นายอัมราน สุลมาน กล่าวหลังจากเปิดโครงการแจกจ่ายข้าวของรัฐบาลในจายาปุรา ปาปัว (Jayapura, Papua) ว่าปริมาณข้าวสำรองนี้สูงกว่าระดับสูงสุดปกติที่ประมาณ 2 ล้านตันมาก ทำให้มั่นใจได้ว่าการขาดการขาดภายในประเทศจะได้รับการตอบสนองอย่างเต็มที่ โดยข้าวที่หมุนเวียนอยู่ในตลาดปัจจุบันทั้งหมดผลิตในประเทศ เขากล่าวเสริมว่ารัฐบาลได้ขยายพื้นที่นาข้าว รวมถึงพื้นที่เพาะปลูกใหม่ในปาปัว เพื่อรักษาระดับอุปทาน

รัฐบาลกำลังสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่นาข้าวใหม่โดยการจัดหาอุปกรณ์การเกษตร เช่น รถไถมือ และสร้างโกดังเก็บสินค้าเพื่อเก็บผลผลิตก่อนแจกจ่ายให้กับชุมชน

นายอัมราน สุลมาน ซึ่งเป็นหัวหน้าสำนักงานอาหารแห่งชาติ (the National Food Agency) ด้วย กล่าวว่ารัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณจำนวนมากเพื่อเสริมสร้างการผลิตอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกของอินโดนีเซีย

โดยในปีนี้ ทางกระทรวงการตั้งเป้าพัฒนาพื้นที่นาข้าว 125,000 ไร่ในปี 2568 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนการขยายพื้นที่นาข้าวให้ได้ถึง 625,000 ไร่ โดยใช้งบประมาณประมาณ 3 ล้านล้านรูเปียห์ (195 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และกระทรวงเกษตรพร้อมที่จะสนับสนุนรัฐบาลจังหวัดปาปัวในการเร่งขยายพื้นที่นาข้าวเพื่อเพิ่มผลผลิตในท้องถิ่น

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา รายงานว่า นายซุลกิฟลี ฮาซัน (ซุลฮัส) รัฐมนตรีประสานงานด้านอาหารของอินโดนีเซีย เปิดเผยว่า อินโดนีเซียเตรียมประกาศความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านข้าวและข้าวโพด ภายในสิ้นปี 2568 ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญด้านความมั่นคงทางอาหารของประเทศ จากความร่วมมือของเกษตรกร รัฐบาล และนโยบายที่สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

เขาระบุว่า ผลผลิตข้าวของประเทศคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างมาก จาก 30 ล้านตันในปี 2567 เป็น 34.7 ล้านตันในปี 2568 ขณะเดียวกัน สต็อกข้าวสำรองของรัฐ (CBP) ที่เก็บในคลังของ Bulog ก็มีถึง 4 ล้านตัน เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศโดยไม่ต้องพึ่งการนำเข้าเพิ่มเติม แม้อินโดนีเซียจะก้าวสู่การพึ่งพาตนเองด้านข้าว แต่ยังคงมีการนำเข้าข้าวบางประเภทเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น ข้าวญี่ปุ่น ข้าวสำหรับอุตสาหกรรม หรือการแพทย์ รวมถึงข้าวบาสมาดิ อย่างไรก็ตาม เขาย้ำว่า ข้าวสำหรับบริโภคทั่วไปในครัวเรือนจะหยุดการนำเข้าโดยสิ้นเชิง

ในส่วนของข้าวโพด ปัจจุบันการผลิตในประเทศเพียงพอต่อความต้องการทั้งด้านอาหารและอาหารสัตว์ ซึ่งช่วยเสริมความมั่นคงให้แก่ภาคการเลี้ยงไก่และไข่ ทำให้มีเสถียรภาพและแข่งขันได้มากขึ้น แม้เขาจะไม่ได้ระบุปริมาณผลผลิตข้าวโพดในปัจจุบัน แต่ในระยะต่อไปรัฐบาลตั้งเป้าขยายความพอเพียงไปยังภาคประมง และยืนยันว่าจะลดการนำเข้าให้มากที่สุด แต่สินค้าบางชนิด เช่น ข้าวสาลี ถั่วเหลือง และน้ำตาล ยังคงจำเป็นต้องนำเข้าเพราะศักยภาพการผลิตภายในประเทศยังไม่เพียงพอ ทั้งนี้ รัฐบาลตั้งเป้าที่จะฟื้นฟูและพัฒนาการผลิตเพื่อลดการพึ่งพานำเข้าในอนาคต

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์ข้าวของอินโดนีเซีย โดยประเด็นสำคัญมีดังนี้

1. ผลผลิตข้าว

แนวโน้มผลผลิตข้าวของอินโดนีเซียขึ้นอยู่กับรูปแบบสภาพอากาศ แรงกดดันจากการใช้ที่ดิน และความท้าทายในการจัดการพืชผล โดยในปี 2567/68 พื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวเปลือกอยู่ที่ 70.94 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น 13.1% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยมีผลผลิตข้าวเปลือกประมาณ 60.3 ล้านตัน (34.1 ล้านตันข้าวสาร)

อย่างไรก็ตาม สำหรับปี 2568/69 คาดการณ์ว่าผลผลิตจะลดลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพื้นที่เพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง โดยพื้นที่เพาะปลูกข้าวเปลือกสูญเสียไปประมาณ 375,000-500,000 ไร่ต่อปี และความเสี่ยงจากศัตรูพืชและโรคพืชที่เพิ่มขึ้นจากการปลูกข้าวเปลือกติดต่อกัน ซึ่งส่งผลให้พื้นที่เก็บเกี่ยวในปี 2568/69 คาดว่าจะลดลงเหลือ 70.31 ล้านไร่ โดยคาดว่าผลผลิตข้าวสารจะลดลง 2.1% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เหลือ 33.4 ล้านตันข้าวสาร สะท้อนถึงผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ (yields) ที่ลดลงจากปริมาณน้ำฝนที่ตกหนักในช่วงการเก็บเกี่ยว

2. การนำเข้าข้าว

อินโดนีเซียยังคงจำกัดการนำเข้าข้าว โดยให้ความสำคัญกับการผลิตภายในประเทศและการเก็บสต็อกข้าวของรัฐบาล แม้ว่าการนำเข้าข้าวจะมีจำนวนมากในปี 2566/67 (4.65 ล้านตัน) แต่ในปี 2567/68 ก็ลดลงเหลือประมาณ 700,000 ตัน เนื่องจากผลผลิตภายในประเทศปรับตัวดีขึ้น

สำหรับปี 2568/69 รัฐบาลประกาศว่า BULOG (หน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐ) จะไม่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าข้าว เนื่องจากประสิทธิภาพการจัดซื้อที่แข็งแกร่งและปริมาณสต็อกข้าวสำรองที่สูง

อย่างไรก็ตาม ภาคเอกชนยังคงสามารถนำเข้าข้าวชนิดพิเศษได้ เช่น ข้าวบาสมาดิ ข้าวญี่ปุ่น ข้าวหอม และข้าวหักสำหรับแปรรูป โดยรวมแล้ว คาดการณ์ว่าการนำเข้าในปี 2568/69 จะสูงขึ้นเล็กน้อยที่ประมาณ 750,000 ตัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าข้าวชนิดพิเศษและสินค้าแปรรูป

3.การบริโภคข้าว

การบริโภคข้าวมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย เนื่องจากโครงการรักษาเสถียรภาพราคาของรัฐบาล (price-stabilization programs) และการกระจายการบริโภคอาหารประเภทแป้งอย่างค่อยเป็นค่อยไป

ในปี 2567/68 มีการกระจายข้าวปริมาณมากผ่านโครงการรักษาเสถียรภาพราคาของรัฐบาลอินเดีย (SPHP) (เป้าหมาย 1.5 ล้านตัน) และโครงการช่วยเหลือด้านข้าว ซึ่งจัดหาข้าวให้กับครอบครัวผู้รับประโยชน์ 18.3 ล้านครัวเรือน ซึ่งโครงการเหล่านี้ช่วยเสริมการบริโภคของครัวเรือนและลดความต้องการของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้คาดการณ์ว่าการบริโภคในปี 2568/69 จะลดลงเล็กน้อยเหลือ 35.3 ล้านตัน เมื่อเทียบกับ 35.5 ล้านตันในปีก่อนหน้า

4.ปริมาณสต็อกข้าวสำรอง

ปริมาณสต็อกข้าวสำรองของรัฐบาลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจาก BULOG จัดซื้อได้เกินเป้าหมาย โดยในเดือนพฤศจิกายน 2568 BULOG รายงานว่ารัฐบาลมีข้าวสำรองอยู่ที่ 3.75 ล้านตัน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ณ สิ้นปีที่ 1.5–2.0 ล้านตัน ขณะที่ปริมาณสต็อกข้าวสิ้นปี (National rice ending stocks) ทั่วประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2567/68 อยู่ที่ประมาณ 5.47 ล้านตัน

อย่างไรก็ตาม ด้วยการคาดการณ์การผลิตที่ลดลงและปริมาณการนำเข้าที่จำกัด คาดการณ์ว่าปริมาณสต็อกข้าวสำรองประจำปีงบประมาณ 2568/69 จะลดลง 21% เหลือ 4.32 ล้านตัน ซึ่งครัวเรือนส่วนใหญ่มีปริมาณข้าวสำรอง (68%) ส่วนที่เหลือกระจายอยู่ในโรงสีข้าว ผู้ค้า และคลังสินค้าของ BULOG

5.ราคาข้าว

ราคาข้าวในอินโดนีเซียยังคงสูงแม้ว่าผลผลิตภายในประเทศจะเพิ่มขึ้น โดยในเดือนพฤศจิกายน 2568 ราคาข้าวเปลือกสดเฉลี่ยในระดับไร่นา (average wet paddy prices at the farm level) เพิ่มขึ้น 7.14% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เป็น 6,768 รูเปียห์ (ประมาณ 0.41 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม ขณะที่ข้าวคุณภาพปานกลางในระดับค้าปลีก (Medium-quality rice at the retail level) มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 13,706 รูเปียห์ (ประมาณ 0.82 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม ซึ่งสูงกว่าราคาขายปลีกสูงสุด (maximum retail prices) ของสำนักงานอาหารแห่งชาติ (National Food Agency) ในภูมิภาคส่วนใหญ่เล็กน้อย ส่วนราคาข้าวพรีเมียม (Premium rice prices) ค่อนข้างทรงตัวที่ 15,530 รูเปียห์ (ประมาณ 0.93 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม

การแทรกแซงของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการ SPHP ช่วยป้องกันไม่ให้ราคาพุ่งสูงขึ้นอย่างมาก แต่ราคายังคงสูงกว่าเพดานที่กำหนด เนื่องจากอุปทานที่ตึงตัว การจัดซื้อที่เข้มข้น และความท้าทายด้านการจัดจำหน่ายที่ยังคงมีอยู่

6.การจัดหาข้าว

BULOG มีบทบาทสำคัญในตลาดข้าวของอินโดนีเซีย โดยในเดือนมีนาคม 2568 รัฐบาลได้มอบหมายให้ BULOG จัดซื้อข้าว (ข้าวเปลือกเปียก ข้าวเปลือกแห้ง หรือข้าวสาร) จำนวน 3 ล้านตัน (เทียบเท่าข้าวสาร) ในราคา

รับซื้อของรัฐบาลที่ 6,500 รูเปียห์ (ประมาณ 0.39 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม โดยมีความยืดหยุ่นในการซื้อข้าวคุณภาพต่ำกว่า

ในเดือนพฤศจิกายน 2568 BULOG ได้จัดซื้อข้าวไปแล้ว 3.29 ล้านตัน ซึ่งเกินเป้าหมายเนื่องจากกลไกการจัดหาและจัดซื้อที่ดีขึ้น ข้าวของ BULOG ถูกนำไปใช้ในโครงการรักษาเสถียรภาพ ความช่วยเหลือทางสังคม การบรรเทาภัยพิบัติ การจัดสรรข้าวให้กับทหารและข้าราชการ และการสนับสนุนโครงการอาหารฟรีที่มีคุณค่าทางโภชนาการ (the Free Nutritious Meal program)

7. นโยบายรัฐบาล

นโยบายข้าวของอินโดนีเซียมุ่งเน้นไปที่การพึ่งพาตนเอง การรักษาเสถียรภาพราคา และการคุ้มครองทางสังคม มาตรการสำคัญประกอบด้วยการรักษาปริมาณสำรองข้าวของรัฐบาลให้อยู่ในระดับสูง การจำกัดการนำเข้าข้าวทั่วไป การดำเนินโครงการรักษาเสถียรภาพราคาของโครงการ SPHP และการแจกจ่ายข้าวช่วยเหลือไปยังครัวเรือนที่เปราะบาง

รัฐบาลได้ยืนยันอีกครั้งว่า BULOG จะไม่นำเข้าข้าวในปี 2568/69 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในอุปทานภายในประเทศ ขณะเดียวกัน สำนักงานอาหารแห่งชาติ (National Food Agency) ได้ปรับปรุงราคาขายปลีกสูงสุด (maximum retail prices; MRP) สำหรับข้าวในปี 2568 แม้ว่าราคาจริงจะยังคงสูงกว่าระดับที่ควบคุมในหลายภูมิภาค

นโยบายที่กำลังดำเนินอยู่ยังกล่าวถึงการเข้าถึงปัจจัยการผลิต รวมถึงการแจกจ่ายปุ๋ยที่ง่ายขึ้น และมุ่งเน้นไปที่การจัดการภัยคุกคามเชิงโครงสร้างของพื้นที่นาข้าวที่ลดลงอันเนื่องมาจากการขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (สคต.) ณ กรุงจาการ์ตา (อินโดนีเซีย)

เกาหลีใต้

สำนักข่าว Kyodo News รายงานว่า ประธานาธิบดีเกาหลีใต้ได้สั่งการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรสำรวจความเป็นไปได้ในการขยายการส่งออกข้าวไปยังญี่ปุ่น เพื่อแก้ปัญหาข้าวล้นตลาดภายในประเทศ

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2568 ประธานาธิบดีเกาหลีใต้ได้เน้นย้ำถึงราคาข้าวค้าปลีกที่สูงอย่างต่อเนื่องในญี่ปุ่น และเสนอแนะว่าเกาหลีใต้ควรปรึกษากับญี่ปุ่นเกี่ยวกับการเพิ่มการส่งออกข้าว

เกาหลีผลิตข้าวญี่ปุ่นเมล็ดสั้น ซึ่งมีลักษณะและเหนียวคล้ายกับข้าวญี่ปุ่น ซึ่งตามข้อมูลของสมาคมการค้าระหว่างประเทศเกาหลี (the Korea International Trade Association) เกาหลีส่งออกข้าวไปยังญี่ปุ่นประมาณ 570 ตัน ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงตุลาคม 2025 ซึ่งสูงกว่าสถิติสูงสุดก่อนหน้านี้ที่ประมาณ 16 ตันในปี 2012 อย่างมาก นับเป็นปริมาณสูงสุดนับตั้งแต่เริ่มมีการเก็บข้อมูลเปรียบเทียบในปี 1990

ความคิดริเริ่มนี้สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายด้านอุปทานล้นตลาดของเกาหลีและตลาดภายในประเทศที่ตึงตัวของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นการเปิดประตูสู่ความร่วมมือทางการค้าด้านเกษตรกรรมที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นระหว่างสองประเทศ

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า บริษัทการค้าเกษตรและอาหาร (Agro-Fisheries and Food Trade Corporation) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของเกาหลีใต้ได้ประกาศจัดการประกวดราคาระหว่างประเทศ (an international tender) สำหรับการซื้อข้าวสารปริมาณประมาณ 58,244 ตัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวที่มาจากจีน

กำหนดส่งข้อเสนอราคาคือวันที่ 11 ธันวาคม 2568 โดยการประมูลครั้งนี้ต้องการข้าวกล้องเมล็ดสั้น (non-glutinous short-grain brown rice) จากจีนจำนวน 56,944 ตัน และข้าวสารเมล็ดยาว (milled non-glutinous long-grain) จากไทยจำนวน 1,300 ตัน โดยกำหนดส่งมอบให้เข้ามาถึงเกาหลีใต้ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึง 30 มิถุนายน 2569

ผู้ค้าข้าวกล่าวว่าผลการประมูลอาจยังไม่ทราบจนกว่าจะผ่านไปหลายสัปดาห์หลังจากยื่นข้อเสนอ และบริษัทฯ กำหนดให้ต้องส่งตัวอย่างข้าวไปยังเกาหลีเพื่อวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจซื้อ

บริษัทการค้าอาหารและการประมงเกษตร (Agro Fisheries & Food Trade Corporation; KAFTC) ของรัฐบาลเกาหลีใต้ ได้ประกาศบนเว็บไซต์ของบริษัทโดยระบุว่า ผลการประกวดราคาข้าว TRQ ครั้งที่ 6 ประจำปี 2568 ได้ตกลงซื้อข้าวจำนวน 20,700 ตัน ในการประมูลระหว่างประเทศที่ปิดลงเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2568 ดังนี้

ข้าวสารจากเวียดนาม:

- ข้าวเมล็ดยาว 5,000 ตัน ในราคาตันละ 344.86 ดอลลาร์สหรัฐ
- ข้าวเมล็ดยาว 5,000 ตัน ในราคาตันละ 328.36 ดอลลาร์สหรัฐ
- ข้าวเมล็ดยาว 5,000 ตัน ในราคาตันละ 334.50 ดอลลาร์สหรัฐ
- ข้าวเมล็ดยาว 5,000 ตัน ในราคาตันละ 332.90 ดอลลาร์สหรัฐ

ข้าวสารจากไทย:

- ข้าวสารหอมมะลิ 500 ตัน ในราคาตันละ 1,046 ดอลลาร์สหรัฐ

หน่วยงาน KAFTC ต้องการซื้อข้าวจำนวน 78,744 ตันจากเวียดนามและไทยในการประกวดราคาค้างนี้

ก่อนหน้านี้ สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ข้าวสารจำนวน 20,000 ตันจะมาจากเวียดนาม และจากไทย 500 ตัน โดยสินค้าจะส่งมอบมาถึงเกาหลีใต้ระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม 2568 ถึง 30 มิถุนายน 2569 โดยมีการซื้อข้าวสาร 5,000 ตัน จำนวน 4 รายการ โดย 2 รายการมาจาก บริษัท MH Ethanol ในราคา 344.86 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และอีก 2 รายการจาก Posco International ในราคา 334.50 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และ 332.90 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (ราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ขณะเดียวกันก็มีการซื้อข้าวหอมมะลิไทยอีก 500 ตัน ในราคา 1,046 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (ราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

ที่มา Oryza.com

ญี่ปุ่น

สำนักข่าว NHK World รายงานว่า ราคาข้าวเหนียวในญี่ปุ่นที่พุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว กำลังส่งผลกระทบต่อชนมโมิจิ ซึ่งเป็นชนมข้าวเหนียวแบบดั้งเดิมที่เป็นอาหารหลักในช่วงเทศกาลปีใหม่ของญี่ปุ่น

เจ้าของร้านผู้ค้าปลีกรายเก่าแก่ในจังหวัดไซตามะกล่าวว่า ข้าวเหนียวเป็นพืชเศรษฐกิจพิเศษ ต่างจากข้าวสารทั่วไป และราคาขายส่งได้เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าในรอบปีที่ผ่านมา เจ้าของร้านกล่าวว่าเขาไม่เคยเห็นราคาสูงขนาดนี้มาก่อนในประวัติศาสตร์ของร้าน

เกษตรกรลดการปลูกข้าวเหนียวลงอย่างต่อเนื่อง และหันไปปลูกข้าวขาว (table rice) แทน เนื่องจากราคาข้าวขาวในตลาดพุ่งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ ทำให้ได้กำไรมากกว่า การลดลงของอุปทานนี้ทำให้ราคาข้าวเหนียวสูงขึ้นอย่างมาก

ส่งผลให้เจ้าของร้านต้องขึ้นราคาโมจิ 20% โดยปัจจุบันขายในราคา 4,800 เยน (ประมาณ 30 ดอลลาร์สหรัฐ) สำหรับ 2 กิโลกรัม เพื่อให้แน่ใจว่าลูกค้าประจำจะมีโมจิรับประทานในช่วงวันหยุด เขาจึงวางแผนที่จะจำกัดการสั่งซื้อในช่วงปลายปีจากลูกค้าที่ไม่ใช่ลูกค้าประจำด้วย ด้วยเหตุนี้ ราคาข้าวเหนียวที่สูงขึ้นจึงส่งผลกระทบต่อประเพณีปีใหม่ที่สำคัญและยั่งยืนที่สุดอย่างหนึ่งของญี่ปุ่น

สำนักข่าว Jiji Press รายงานว่า ข้อมูลของกระทรวงเกษตร (the Japanese Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries) ที่เผยแพร่เมื่อวันศุกร์ที่ 5 ธันวาคม 2568 ระบุว่า ราคาข้าวขายปลีกเฉลี่ยของญี่ปุ่นพุ่งสูงสุดเป็นประวัติการณ์เป็นครั้งแรกในรอบ 3 สัปดาห์ โดยราคาข้าวในญี่ปุ่นยังคงทำลายสถิติใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยของข้าวสาร 5 กิโลกรัม สูงกว่า 4,000 เยน (25.74 ดอลลาร์สหรัฐ) ติดต่อกัน 13 สัปดาห์

ทั้งนี้ ในสัปดาห์ที่สิ้นสุดวันอาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน 2568 ที่ผ่านมา ราคาข้าวเฉลี่ยที่ขายในซูเปอร์มาร์เก็ตประมาณ 1,000 แห่งทั่วประเทศญี่ปุ่น เพิ่มขึ้น 23 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้า มาอยู่ที่ 4,335 เยนต่อ 5 กิโลกรัม ซึ่งสูงที่สุดนับตั้งแต่เริ่มสำรวจในเดือนมีนาคม 2565

ราคาข้าวสารมียี่ห้อ (brand rice) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวที่เก็บเกี่ยวใหม่ เพิ่มขึ้น 5 เยน มาอยู่ที่ 4,551 เยน ขณะที่ราคาข้าวผสม (blended rice) ที่ค่อนข้างถูกพุ่งขึ้น 92 เยน เป็น 3,870 เยน ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเกิดขึ้นหลังจากที่ข้าวที่ผลิตในปี 2568 เริ่มถูกนำมาใช้ทำข้าวผสมอย่างจริงจัง โดยข้าวที่มียี่ห้อมีส่วน 68% ของยอดขายข้าวทั้งหมดในสัปดาห์ที่รายงาน

ขณะที่ผลสำรวจแยกต่างหากที่ครอบคลุมซูเปอร์มาร์เก็ตประมาณ 1,200 แห่ง พบว่าราคาข้าวเฉลี่ยอยู่ที่ 3,835 เยน เพิ่มขึ้น 180 เยน และผลสำรวจในร้านค้าปลีกประมาณ 6,000 แห่ง รวมถึงร้านขายยา พบว่าราคาเพิ่มขึ้น 92 เยน เป็น 4,315 เยน ซึ่งสะท้อนถึงราคาที่สูงขึ้นของร้านค้าปลีกต่างๆ

ทั้งนี้ นับตั้งแต่ฤดูร้อนปี 2567 เป็นต้นมา ราคาข้าวในญี่ปุ่นยังคงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปัจจัยต่างๆ เช่น การเก็บเกี่ยวที่ไม่ดีเนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนจัด

หลังจากนายกรัฐมนตรีซานาเอ ทาคาอิชิ (Prime Minister Sanae Takaichi) ของญี่ปุ่น เข้ารับตำแหน่งในเดือนตุลาคม 2568 นายโนริคาซุ ซูซูกิ (Norikazu Suzuki) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (Minister of Agriculture, Forestry and Fisheries) คนใหม่ ได้คัดค้านการระบายข้าวสารในสต็อกสำรองออกสู่ตลาด โดยเขาเสนอให้แจกจ่ายข้าวให้กับกลุ่มเฉพาะ เช่น ครีวเรือนที่มีรายได้น้อย

ในบางเมืองได้เริ่มออกแจกจ่ายเหล่านี้แล้ว อย่างไรก็ตาม ในบางภูมิภาค ค่าแรงและค่าไปรษณีย์ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนที่สูงกว่ามูลค่าคุ้มครอง จึงทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการดำเนินการนี้

จากการที่ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้น ทำให้ชาวญี่ปุ่นจำนวนมากไม่สามารถซื้อหาข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักที่จำเป็นได้อีกต่อไป และต้องเปลี่ยนไปเลือกทางเลือกที่ถูกกว่า เช่น ขนมปัง บะหมี่ และอาหารอื่นๆ ที่ทำจากข้าวสาลีแทน

ชาวประชาสัมพันธ์ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (the Ministry of Agriculture, Forestry, and Fisheries; MAFF) ได้ประกาศผลการประมูลซื้อขายพร้อมกัน (simultaneous buy and sell; SBS) ของประเทศสมาชิกกลุ่ม CPTPP ครั้งที่ 4 ในปีงบประมาณ 2568/69 (เมษายน 2568 - มีนาคม 2569) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2568

MAFF มุ่งหวังที่จะนำเข้าข้าวประมาณ 1,200 ตันในการประมูลครั้งนี้ โดย MAFF ซื้อและขายข้าว (ข้าวเต็มเมล็ด) จำนวน 1,200 ตันในการประมูลครั้งนี้ โดยได้รับข้อเสนอจำนวน 1,200 ตัน

ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางการค้าภาคพื้นแปซิฟิก (The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership; CPTPP) เป็นข้อตกลงการค้าระหว่างออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ชิลี ญี่ปุ่น มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ เปรู สิงคโปร์ และเวียดนาม
ที่มา Oryza.com

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวส่งออกของอินเดียยังคงอ่อนตัวลงและระดับต่ำสุดในรอบหนึ่งเดือน จากการที่ค่าเงินรูปีอ่อนค่าลง โดยข้าวหนึ่ง 5% (Indian 5% broken parboiled) ของอินเดียอยู่ที่ 347-354 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อดัน ลดลงจากระดับ 348-356 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ในสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 340-345 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ลดลงจากระดับ 345-350 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ในสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ขณะที่ความต้องการข้าวอินเดียเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในสัปดาห์นี้ เนื่องจากราคาข้าวลดลงหลังจากค่าเงินรูปีร่วงลงและระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์

นาย BV Krishna Rao ประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวอินเดีย (president of the Indian Rice Exporters Association) กล่าวว่า ค่าเงินรูปีอ่อนค่าลงทำให้ผู้ส่งออกสามารถลดราคาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อดึงดูดความต้องการได้ ซึ่งค่าเงินรูปีร่วงลงและระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2568 ซึ่งช่วยให้ผู้ส่งออกมีกำไรเพิ่มขึ้นจากการขายไปยังต่างประเทศได้

สำนักข่าว Times of India รายงานว่า ความเคลื่อนไหวล่าสุดของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ แห่งสหรัฐฯ ที่จะเรียกเก็บภาษีข้าวเพิ่มเติมจากอินเดียนั้น ไม่น่าจะส่งผลกระทบรุนแรงต่อการส่งออกของอินเดีย

หน่วยงานวิจัยการค้า GTRI ระบุว่า อินเดียส่งออกข้าวไปยังสหรัฐฯ มูลค่า 392 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปีงบประมาณ 2025 ซึ่งคิดเป็นเพียง 3% ของการส่งออกข้าวทั่วโลกของอินเดีย และปัจจุบันต้องเผชิญกับภาษีประมาณ 53% ในตลาดสหรัฐฯ โดย 86% ของการส่งออกเหล่านี้เป็นข้าวบาสมาดิคุณภาพสูง ซึ่งภาษีใหม่แทบจะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกของอินเดีย เพราะยังมีตลาดที่แข็งแกร่งในที่อื่นๆ แต่จะทำให้ข้าวมีราคาสูงขึ้นสำหรับครัวเรือนชาวอเมริกัน

ทั้งนี้ ข้าวส่วนใหญ่ที่ส่งออกไปยังสหรัฐฯ เป็นข้าวบาสมาดิที่อาจส่งไปยังครัวเรือนของชาวอเมริกันเชื้อสายอินเดียหรือผู้ที่ถือวีซ่า ซึ่งข้าวบาสมาดิสามารถทดแทนได้จากปากีสถานเท่านั้น แต่ปริมาณจะน้อยกว่ามาก และโดยภาพรวมแล้ว ข้าวส่งออกของอินเดียส่วนใหญ่เป็นข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ

คำขู่ล่าสุดของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ เกิดขึ้นท่ามกลางคณะผู้แทนจากสหรัฐฯ ที่จะเดินทางเยือนอินเดียเพื่อเจรจาข้อตกลงการค้าที่ล่าช้ามานาน ซึ่งมีกำหนดในเร็ววันนี้ แม้ว่าวาระการเจรจาครั้งล่าสุดจะยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด แต่การเยือนครั้งนี้ถือเป็นเรื่องน่าประหลาดใจ เนื่องจากก่อนหน้านี้เจ้าหน้าที่รัฐบาลกล่าวว่าปัญหาต่างๆ ส่วนใหญ่ได้รับการแก้ไขแล้ว และคาดว่าจะมีการเจรจาในขั้นตอนสุดท้าย ข้าวเกี่ยวกับการเดินทางของคณะผู้แทนสหรัฐฯ เกิดขึ้นก่อนการเยือนอินเดียของประธานาธิบดีวลาดิมีร์ ปูติน แห่งรัสเซีย

แม้ว่าทรัมป์จะใช้มาตรการฝ่ายเดียวเกี่ยวกับการค้าตั้งแต่กลับมาดำรงตำแหน่ง แต่การส่งออกข้าวของอินเดียไม่ได้ถูกมองว่าเป็นการ "ทุ่มตลาด" อย่างที่ประธานาธิบดีสหรัฐฯ กล่าวอ้าง ซึ่งเขาไม่ใช่คนที่ยึดติดกับข้อเท็จจริงเสมอไป เมื่อพิจารณาจากปริมาณแล้ว การส่งออกข้าวไม่ได้สร้างความเสียหายให้กับตลาดภายในประเทศ และไม่ได้ได้รับการอุดหนุน ดังนั้นจึงถูกมองว่าเป็นกลยุทธ์กดดันท่ามกลางการเจรจาข้อตกลงทวิภาคี

อินเดียและสหรัฐฯ เริ่มเจรจาข้อตกลงทางการค้าในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 และหวังว่าจะปิดการเจรจาได้ภายในเดือนกันยายน-ตุลาคม 2568 แต่เนื่องจากรัฐบาลอินเดียปฏิเสธที่จะยอมรับข้อเรียกร้องของทรัมป์ที่ให้ลดภาษีนำเข้าอาหารและพืชตัดแปลงพันธุกรรม สหรัฐฯ จึงตอบโต้ด้วยการเก็บภาษีนำเข้า 25% และภาษีเพิ่มเติมอีก 25% โดยอ้างถึงการที่อินเดียซื้อน้ำมันและอุปกรณ์ป้องกันประเทศจากรัสเซีย

ในระยะแรก ซึ่งรัฐบาลอินเดียหวังว่าจะได้ข้อสรุปภายในสิ้นเดือนนี้ อินเดียคาดหวังว่าภาษีเพิ่มเติมจะถูกยกเลิก พร้อมทั้งขอให้สหรัฐฯ ผ่อนปรนภาษีนำเข้าด้วย

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์ข้าวของอินเดีย โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ผลผลิตข้าว

อินเดียคาดว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวได้ 151 ล้านตันในปีงบประมาณ 2568/69 จากพื้นที่เพาะปลูก 321.875 ล้านไร่ ซึ่งถือเป็นการเก็บเกี่ยวข้าวได้มากที่สุดเป็นครั้งที่ 10 ติดต่อกัน โดยรายงานการปลูกข้าวในช่วงฤดูหลัก (kharif crop) ของกระทรวงเกษตรฯ ระบุว่าพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้นเป็น 276.25 ล้านไร่ เนื่องด้วยฝนตกตรงเวลาและความชื้นในดินที่เหมาะสม ซึ่งช่วยส่งเสริมผลผลิตข้าว แม้จะเกิดความเสียหายในพื้นที่จากฝนตกหนักในช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม

แหล่งข่าวในพื้นที่เพาะปลูกรายงานว่าผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นเนื่องจากการเพาะปลูกตรงเวลา ไม่มีการระบาดของศัตรูพืช/โรคพืชที่สำคัญ และมีน้ำชลประทานเพียงพอ โดยฝนมรสุมที่เพียงพอช่วยเติมเต็มอ่างเก็บน้ำ ส่งผลให้โอกาสในการเพาะปลูกข้าวในฤดูรอง (rabi crop) ในรัฐทางตะวันออกและทางใต้ดีขึ้น

2. การส่งออกข้าว

การส่งออกของอินเดียฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งหลังจากการผ่อนคลายข้อจำกัดการส่งออกในช่วงปลายปี 2567 คาดการณ์ว่าการส่งออกข้าวในปีงบประมาณ 2567/68 จะอยู่ที่ 22.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 14.4 ล้านตันในปีก่อนหน้า

ด้วยผลผลิตข้าวที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์และราคาที่ดึงดูดใจเมื่อเทียบกับแหล่งผลิตอื่นๆ คาดการณ์ว่าการส่งออกข้าวในปีงบประมาณ 2568/69 จะอยู่ที่ 25 ล้านตัน ซึ่งครอบคลุมทั้งข้าวบาสมัติและข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมัติ คาดว่าผู้ส่งออกจะไม่ประสบปัญหาด้านอุปทานมากนัก เนื่องจากข้าวบาสมัติมีปริมาณเพียงพอภายในประเทศและแรงกดดันด้านราคาในตลาดภายในประเทศที่อ่อนตัวลง

3. การบริโภคข้าว

การบริโภคข้าวภายในประเทศในปีงบประมาณ 2567/68 ปรับลดลงเล็กน้อยเหลือ 121.4 ล้านตัน เนื่องจากปริมาณข้าวคงเหลือ (rice ending stocks) ที่สูงขึ้นทำให้ความต้องการบริโภคข้าวตามตลาดลดลง อย่างไรก็ตาม ความต้องการโดยรวมยังคงแข็งแกร่งทั้งในครัวเรือนและระบบจำหน่ายข้าวสาธารณะ (the Public Distribution System; PDS)

คาดการณ์ว่าการบริโภคข้าวในปีงบประมาณ 2568/69 จะอยู่ที่ 127 ล้านตัน โดยคาดว่าสต็อกข้าวส่วนเกินบางส่วนจะถูกนำไปใช้ผลิตเอทานอล เนื่องจากรัฐบาลขยายการผลิตเอทานอลจากธัญพืช ซึ่งความต้องการที่เพิ่มขึ้นของภาคอุตสาหกรรมนี้ช่วยดูดซับส่วนเกินบางส่วน แต่ยังคงทำให้สต็อกข้าวอยู่ในระดับที่สูง

4. สต็อกข้าว

สต็อกข้าวของอินเดียพุ่งสูงขึ้นเนื่องจากการจัดซื้อของหน่วยงานรัฐบาลที่เพิ่มขึ้นเป็นประวัติการณ์ และการซื้อข้าวเพื่อนำไปใช้ที่ข้างกลางใต้โครงการความมั่นคงทางอาหาร ส่งผลให้สต็อกข้าวของรัฐบาล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568 อยู่ที่ 44.9 ล้านตัน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ที่ 10.3 ล้านตัน

สต็อกข้าวทั้งหมด (Total ending stocks) ในปีงบประมาณ 2567/68 คาดว่าจะอยู่ที่ 48 ล้านตัน และสต็อกข้าวในปีงบประมาณ 2568/69 คาดว่าจะอยู่ที่ 47 ล้านตัน ซึ่งถือเป็นระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ขณะที่ผู้ค้ารายงานว่าสต็อกข้าวที่ผู้ส่งออกถือครองอยู่ที่ประมาณ 3.1 ล้านตัน โดยสต็อกข้าวสาธารณะจำนวนมากกดดันราคาข้าวภายในประเทศให้ลดลง และจำเป็นต้องเร่งระบายข้าวออกอย่างรวดเร็วผ่านโครงการสวัสดิการและการจัดหาข้าวเพื่อนำไปผลิตเอทานอล

5. ราคาข้าว

ราคาข้าวภายในประเทศเริ่มลดลงตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม 2568 เนื่องจากผลผลิตข้าวฤดูใหม่เข้าสู่ตลาด ราคาข้าวสารเฉลี่ยทั่วประเทศในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนอยู่ระหว่าง 31,000-45,150 รูปีอินเดียต่อตัน ในรัฐผู้ผลิต

คาดว่าราคาข้าวเปลือกจะทรงตัวใกล้เคียงกับราคารับซื้อขั้นต่ำ (MSP) ของรัฐบาล (23,890 รูปีอินเดียต่อตัน) หรือประมาณ 38,000-39,000 รูปีอินเดียต่อตันข้าวสารหลังหักค่าสีและค่าขนส่งแล้ว ด้วยปริมาณข้าวที่พุ่งสูงเป็นประวัติการณ์และความต้องการภายในประเทศที่ลดลง จึงคาดว่าราคาข้าวสารน่าจะยังคงอ่อนตัวในไตรมาสแรก of ปีงบประมาณ 2568/69

6. การจัดซื้อข้าว (การดำเนินงานภายใต้โครงการ MSP)

การจัดซื้อของรัฐบาลสำหรับปีงบประมาณ 2568/69 เริ่มต้นอย่างแข็งแกร่ง แม้ว่าการเก็บเกี่ยวจะล่าช้า โดยระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 23 พฤศจิกายน 2568 การจัดซื้อข้าวมีจำนวน 17.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 15.4 ล้านตันในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า

ในปีงบประมาณ 2567/2568 การจัดซื้อข้าวปิดที่ 55.93 ล้านตัน ซึ่งเกินความต้องการของโครงการความมั่นคงทางอาหาร (ประมาณ 39-40 ล้านตัน) การจัดซื้อข้าวเชิงรุกนี้ยังคงสะสมข้าวสำรองของรัฐบาลไว้เป็นจำนวนมาก คาดว่าการจัดซื้อข้าวจะยังคงสูง เนื่องจากผลผลิตและราคาตลาดอยู่ในระดับใกล้เคียงกับระดับราคารับซื้อขั้นต่ำ (MSP) ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรขายข้าวให้กับหน่วยงานรัฐบาล

7. นโยบายรัฐบาล

ภาคส่วนข้าวของอินเดียถูกกำหนดโดยกรอบนโยบายที่ครอบคลุม ซึ่งมุ่งเน้นที่การสนับสนุนราคา การเก็บสต็อกข้าว การควบคุมการส่งออก และการกระจายสินค้าเพื่อความมั่นคงทางอาหาร รัฐบาลรักษาระดับราคารับซื้อขั้นต่ำ (MSP) ที่สูงเพื่อรับประกันรายได้ของเกษตรกร และดำเนินการจัดซื้อทั่วประเทศผ่านองค์การอาหารแห่งอินเดีย (the Food Corporation of India; FCI)

การจัดจำหน่ายข้าวจำนวนมากภายใต้พระราชบัญญัติความมั่นคงทางอาหารแห่งชาติ (the National Food Security Act; NFSA) จัดหาข้าวที่ได้รับเงินอุดหนุนให้แก่ผู้ได้รับประโยชน์กว่า 800 ล้านคน เนื่องจากปริมาณข้าวสำรองมีมากกว่าปกติ ผู้กำหนดนโยบายจึงให้ความสำคัญกับการกำจัดข้าวส่วนเกินมากขึ้น รวมถึงการจัดหาธัญพืชให้กับผู้ผลิตเอทานอล

นโยบายการส่งออกยังคงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีการยกเลิกข้อจำกัดต่างๆ ในช่วงปลายปี 2567 แต่อินเดียยังคงปรับกฎการส่งออกโดยพิจารณาจากอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศ ระดับสต็อก และ

สภาวะตลาดโลก รูปแบบมรสุมที่เอื้ออำนวยและเป้าหมายการผลิตธัญพืชที่สูงขึ้น บ่งชี้ถึงการให้ความสำคัญกับการพึ่งพาตนเองและราคาภายในประเทศที่มั่นคงอย่างต่อเนื่อง

ด้านสำนักงานบริการการเกษตรต่างประเทศ (Foreign Agricultural Service, USDA) คาดการณ์ผลผลิตข้าวของอินเดียสำหรับปีการตลาด (marketing year; MY) 2025/26 ว่าจะสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 152.0 ล้านตัน (ในรูปข้าวสาร) เพิ่มขึ้น 1% จากรายงานเมื่อเดือนที่แล้ว และ 1% จากปีที่แล้ว

พื้นที่เก็บเกี่ยวคาดการณ์ว่าสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 325 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น 1% จากรายงานเมื่อเดือนที่แล้ว และเพิ่มขึ้น 1% จากปีที่แล้ว และสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปี (the 5-year average) ถึง 9% ขณะที่ผลผลิตต่อไร่ (ในรูปข้าวเปลือก) (The yield (rough basis)) คาดการณ์ว่าสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 0.702 ตันต่อไร่ ลดลงเล็กน้อยจากเดือนที่แล้ว แต่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีที่แล้ว และสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปีถึง 3%

ผลผลิตที่สูงเป็นประวัติการณ์นี้เกิดจากการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกและสภาพการเจริญเติบโตที่เหมาะสมในฤดูกาล ซึ่งได้รับการยืนยันจากการวิเคราะห์ภาพถ่ายดาวเทียม โดยเกษตรกรหันมาปลูกข้าวแทนฝ้ายเนื่องจากมีศักยภาพในการให้ผลผลิตสูงกว่าและมีความเสี่ยงน้อยกว่าฝ้าย

ขณะที่กระทรวงเกษตรของอินเดีย (The India's Ministry of Agriculture) รายงานเมื่อเร็วๆ นี้ว่า พื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูหลัก (kharif) เพิ่มขึ้นเกือบ 12.5 ล้านไร่จากช่วงเวลาเดียวกันของฤดูกาลก่อน และสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปี ตามรายงานของสำนักงานบริการการเกษตรต่างประเทศ (FAS) ณ กรุงนิวเดลี พื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นสำหรับข้าว ข้าวโพด และอ้อย ในขณะที่พืชน้ำมัน ฝ้าย และพืชตระกูลถั่วลดลง

โดยฤดูข้าวของอินเดียผลิตในสองฤดูกาลหลัก คือ ฤดูนาปี (kharif crop) (ฤดูใบไม้ผลิ-ฤดูร้อน) และฤดูรอง (rabi) (ฤดูหนาว) ซึ่งการปลูกข้าวฤดูนาปีเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคม เก็บเกี่ยวตั้งแต่เดือนกันยายนถึงมกราคม และการปลูกข้าวฤดูรอง (rabi) เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ และเก็บเกี่ยวตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม ซึ่งตามข้อมูลของรัฐบาลอินเดีย ข้าวฤดูนาปี (kharif crop) คิดเป็น 83% ของผลผลิตทั้งหมด ข้าวฤดูรอง (rabi) คิดเป็น 10% และส่วนที่เหลืออีก 7% ส่วนใหญ่เป็นพืชฤดูร้อน (summer crop) โดยมีผลผลิตในระหว่างฤดูกาลน้อยกว่า

ทั้งนี้ ข้าวที่ปลูกได้รับประโยชน์จากฝนฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่ตกอย่างเหมาะสมในช่วงฤดูเพาะปลูก ประกอบกับการที่มรสุมสิ้นสุดลงช้ากว่าปกติ ทำให้มีปริมาณน้ำฝนที่เพียงพอในช่วงปลายเดือนสิงหาคมและกันยายน

กรมอุตุนิยมวิทยาของอินเดีย (the India Meteorological Department) ระบุว่า อินเดียได้รับปริมาณน้ำฝน 937.2 มิลลิเมตร (มม.) ในช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (the southwest monsoon season) (ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน ถึง 30 กันยายน) ซึ่งสูงกว่าปริมาณปกติที่ 868.6 มม. ถึง 8% และจากข้อมูลของสำนักงานบริการการเกษตรต่างประเทศ (FAS) ณ กรุงนิวเดลี ระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำยังคงแข็งแกร่งอยู่ที่กว่า 91% ของความจุ ทำให้มั่นใจได้ว่าจะมีน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกข้าวในฤดูรอง (rabi) ที่กำลังจะมาถึง

ข่าวประชาสัมพันธ์ของกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (the Ministry of Agriculture & Farmers Welfare; MOAFW) ระบุว่า ณ วันที่ 9 ธันวาคม 2568 เกษตรกรอินเดียปลูกข้าวฤดู Rabi (ฤดูการผลิตรอง) บนพื้นที่ประมาณ 1.098 ล้านเฮกตาร์ (ประมาณ 6.8625 ล้านไร่) เพิ่มขึ้นประมาณ 11.3% จาก 986,000 เฮกตาร์ (ประมาณ 6.1625 ล้านไร่) ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ทั้งนี้ ข้าวฤดู Rabi ในอินเดียจะหวานในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม และเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน

ที่มา Oryza.com

บังกลาเทศ

สำนักข่าวต่างประเทศรายงานว่า ในการเปิดประมูลนานาชาติ (International Tender Notice) ครั้งที่ 7 ของปีงบประมาณ 2025-2026 (Package-07) เพื่อซื้อข้าวเหนียว (Non-Basmati Parboiled Rice) ปริมาณ 50,000 เมตริกตัน (+/- 5%) ซึ่งกำหนดเปิดซองประมูลเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2568 นั้น มีผู้ยื่นเสนอราคาดังนี้

1. บริษัท NutriAgro Overseas OPC เสนอราคา 351.49 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (CIF Liner Out)
2. บริษัท Pattabhi Agro Foods เสนอราคา 351.79 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (CIF Liner Out)
3. บริษัท Bagadiya Brothers เสนอราคา 353.55 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (CIF Liner Out)
4. บริษัท Shri Ram Foods Nagpur เสนอราคา 359.00 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (CIF Liner Out)
5. บริษัท Intra Business-Agrocorp เสนอราคา 365.11 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (CIF Liner Out)
6. บริษัท Gurudeo Ecports เสนอราคา 367.89 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (CIF Liner Out)
7. บริษัท Mondal Stones เสนอราคา 370.00 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (CIF Liner Out)
8. บริษัท Haraprabati Agritech เสนอราคา 371.00 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (CIF Liner Out)

ทั้งนี้ คาดว่าบริษัท NutriAgro Overseas OPC ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดที่ 351.49 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (CIF Liner Out) จะชนะการประมูลครั้งนี้

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา รายงานว่า รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ประกาศการเปิดประมูลนานาชาติ (International Tender Notice) เพื่อจัดซื้อข้าวเหนียว (Non-Basmati Parboiled Rice) ปริมาณ 50,000 เมตริกตัน (+/- 5%) สำหรับปีงบประมาณ 2025-2026 (Package-10) ซึ่งดำเนินการโดยกรมการอาหาร (Directorate General of Food) ภายใต้กระทรวงการอาหาร (Ministry of Food) โดยใช้เงินงบประมาณจากรัฐบาลบังกลาเทศ (Government of Bangladesh Fund) การประมูลราคานี้เปิดรับข้อเสนอจากผู้ขายทั่วโลก ยกเว้นประเทศอิสราเอล

ผู้ที่สนใจจะต้องยื่นซองข้อเสนอภายในวันที่ 22 ธันวาคม 2025 เวลา 13:00 น. (ตามเวลาท้องถิ่นบังกลาเทศ) พร้อมหลักประกันการยื่นซองราคา (Tender Security) มูลค่า 300,000 ดอลลาร์สหรัฐ สินค้าจะต้องเป็นข้าวจากฤดูเก็บเกี่ยวปี 2025 หรือใหม่กว่า และต้องมีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดด้านความชื้น, เปอร์เซ็นต์ปลายข้าว, สิ่งเจือปน และการปนเปื้อนสารกัมมันตรังสี การชำระเงินจะดำเนินการผ่าน L/C และการส่งมอบสินค้าจะต้องแบ่งเป็นสองส่วนที่ทำเรือจิตตะกอง (Chattogram) 60% และท่าเรือมองลา (Mongla) 40% ภายใน 40 วันนับจากวันที่เปิด L/C

1. ภาพรวมการประมูลราคา

- หน่วยงานผู้จัดประมูล: Directorate General of Food, Ministry of Food, Government of the People's Republic of Bangladesh
- ชื่อโครงการ: การประมูลราคานานาชาติเพื่อนำเข้าข้าวเหนียว (International Tender for Import of Non-Basmati Parboiled Rice)
- หมายเลขอ้างอิง: 13.01.0000.093.46.015.25-913

- แพคเกจ: Package-10, FY-2025-2026
- สินค้าที่จัดซื้อ: ข้าวเหนียว (Non-Basmati Parboiled Rice)
- ปริมาณ: 50,000 เมตริกตัน (ห้าหมื่น) $\pm 5\%$
- แหล่งเงินจัดซื้อ: จากงบประมาณรัฐบาลบังกลาเทศ (Government of Bangladesh Fund)
- เงื่อนไขการส่งมอบ: CIF Liner Out term โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดรวมถึงค่าระวาง, ค่าประกันภัย, ค่าจ้างกรรมกรขนถ่าย (Stevedoring), ค่าขนข้าวลงเรือเล็ก (Lightering) และค่าจัดการสินค้าอื่นๆ เป็นความรับผิดชอบของผู้ขาย
- การเสนอราคา: ต้องเสนอเป็นราคาเดียวต่อเมตริกตันในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ (US\$)
- สถานที่ซื้อ/รับ/เปิดซอง: Office Chamber of Director (Procurement), Room 501, Directorate General of Food, 16 Abdul Gani Road, Dhaka

2. กำหนดการสำคัญ

รายการ	วันและเวลา (ตามเวลามาตรฐานบังกลาเทศ - BST)
วันที่ประกาศ	7 ธันวาคม 2025
ระยะเวลาจำหน่ายเอกสารประมูลราคา	8 - 21 ธันวาคม 2025 (สิ้นสุดเวลา 16:30 น.)
วันที่และเวลาปิดรับซอง	22 ธันวาคม 2025 (สิ้นสุดเวลา 13:00 น.)
วันที่และเวลาเปิดซอง	22 ธันวาคม 2025 (เริ่มเวลา 14:00 น.)

3. ข้อกำหนดด้านคุณสมบัติของข้าว

ผู้ยื่นข้อเสนอต้องรับประกันว่าข้าวที่จัดส่ง เป็นข้าวที่ Crop Year เป็นปี 2025 หรือใหม่กว่ามีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดตามตารางนี้

รายการคุณสมบัติ	เกณฑ์มาตรฐาน (Specification)	เกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Margin of Tolerance)	เกณฑ์ปฏิเสธสินค้า (Rejection)
เปอร์เซ็นต์ความชื้น	13.5%	14.0%	สูงกว่า 14.0%
เปอร์เซ็นต์ปลายข้าว	5.0% (ขนาด 3/4 และต่ำกว่า ถือเป็นปลายข้าว และขนาดเล็กกว่า 1/4 ต้องมีไม่เกิน 5%)	6.0% (ขนาด 3/4 และต่ำกว่า ถือเป็นปลายข้าว และขนาดเล็กกว่า 1/4 ต้องมีไม่เกิน 3%)	สูงกว่า 6.0%
เปอร์เซ็นต์สิ่งเจือปน	0.3%	0.5%	สูงกว่า 0.5%
เปอร์เซ็นต์เมล็ดเสีย, เมล็ดลีบ และเมล็ดสี	รวมกันไม่เกิน 3%	4.0%	สูงกว่า 4.0%
เกณฑ์การปนเปื้อนสารกัมมันตรังสี (137Cs/134Cs)	50 Bq/Kg (พ่นฝนได้สำหรับข้าวจากกลุ่มประเทศ SAARC และประเทศ SAARC และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)	50 Bq/Kg (พ่นฝนได้สำหรับข้าวจากกลุ่มประเทศ SAARC และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)	สูงกว่า 50 Bq/Kg

4. ข้อกำหนดทางการเงินและการชำระเงิน

- ราคาเอกสารประมูลราคา: 5,000 ตากาบังกลาเทศ หรือ 100 ดอลลาร์สหรัฐ (ไม่สามารถขอคืนได้)
- หลักประกันการประมูลราคา (Tender Security):
 - จำนวน: 300,000 ดอลลาร์สหรัฐ (สามแสนดอลลาร์สหรัฐ)
 - รูปแบบ: ต้องอยู่ในรูปแบบของ Bank Draft หรือ Pay-order ที่ออกในนามของ Director General of Food แต่ไม่รับ Bank Guarantee
- การชำระเงิน: ชำระเงินผ่านเลตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit - L/C)

5. ข้อกำหนดด้านโลจิสติกส์และการจัดส่ง

- ประเทศต้นทาง: รับข้าวได้จากทุกประเทศทั่วโลก ยกเว้นอิสราเอล (except Israel)
- ท่าเรือปลายทาง:
 - ท่าเรือจิตตะกอง (Chattogram port): 60% ของปริมาณทั้งหมด
 - ท่าเรือมองลา (Mongla port): 40% ของปริมาณทั้งหมด
- ระยะเวลาการจัดส่ง:
 - สินค้าทั้งหมดต้องจัดส่งภายใน 40 วัน นับจากวันที่เปิด L/C
 - ต้องจัดส่งสินค้าอย่างน้อย 50% ของปริมาณทั้งหมดภายใน 25 วัน นับจากวันที่เปิด L/C

6. คุณสมบัติและเงื่อนไขสำหรับผู้ยื่นข้อเสนอ

- ผู้ยื่นข้อเสนอต้องส่งเอกสารที่จำเป็นทั้งหมดตามที่ระบุไว้ในเงื่อนไขของเอกสารประมูลราคา
- หน่วยงานผู้จัดซื้อสงวนสิทธิ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธข้อเสนอทั้งหมดโดยไม่ต้องให้เหตุผล
- มีเงื่อนไขจำกัดสิทธิ์สำหรับผู้ยื่นข้อเสนอที่มีประวัติการยื่นประมูลที่ไม่สมบูรณ์ เช่น:
 - ผู้ที่ได้รับการประกาศให้เป็นผู้ชนะ (Notification of Award - NOA) สองสัญญาแต่ยังไม่ได้ลงนามในสัญญา จะไม่มีสิทธิ์เข้าร่วม
 - ผู้ที่เคยถูกริบหลักประกันสัญญา (Performance Guarantee) จะไม่มีสิทธิ์เข้าร่วมการประมูลราคาในสองครั้งถัดไปในปีงบประมาณนั้น
 - ผู้ที่เคยถูกริบหลักประกันการยื่นซอง (Bid Bonds) เนื่องจากไม่ยื่นหลักประกันสัญญาหรือไม่ลงนามในสัญญา จะไม่มีสิทธิ์เข้าร่วมประมูลราคาใดๆ ในช่วงเวลาที่เหลือของปีงบประมาณนั้น

7. ข้อมูลสำหรับติดต่อ

- ชื่อ: นาย Md. Moniruzzaman ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการฝ่ายจัดซื้อ (Director (Procurement))
- ที่อยู่: Office Chamber of Director, (Procurement), Room No. 501, Directorate General of Food, 16 Abdul Gani Road, Dhaka
- โทรศัพท์: +88-02-41050178 อีเมล: dproc@dgfood.gov.bd

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา

อิหร่าน

สำนักข่าวเทรนด์ (Trend News Agency) รายงานว่า อิหร่านได้ระงับการจัดการจัดสรรเงินตราต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตสำหรับการนำเข้าข้าว โดยยุติอัตราแลกเปลี่ยนพิเศษที่ 285,000 เรียลต่อดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งก่อนหน้านี้ช่วยลดต้นทุนการนำเข้า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของอิหร่านระบุว่า การนำเข้าข้าวจะใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามกลไกตลาดที่กำหนดโดยศูนย์แลกเปลี่ยนเงินตราและทองคำของอิหร่าน (the Iran Center for Exchange of Currency and Gold; ICE) ซึ่งจะทำให้ต้นทุนการนำเข้าสูงขึ้นอย่างมาก

ภายใต้ระบบการอุดหนุน ข้าวอินเดีย 1 กิโลกรัมมีราคาประมาณ 600,000 เรียล (2.1 ดอลลาร์สหรัฐ) และข้าวปากีสถานประมาณ 663,000 เรียล (2.32 ดอลลาร์สหรัฐ) เมื่อไม่มีอัตราแลกเปลี่ยนพิเศษ ราคาจึงพุ่งสูงขึ้น

ข้อมูลจากศูนย์สถิติของอิหร่าน (the Statistical Center of Iran) ราคาข้าวนำเข้าเฉลี่ยสูงถึง 7 ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลกรัมระหว่างวันที่ 23 ตุลาคมถึง 21 พฤศจิกายน 2568 เพิ่มขึ้น 63% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแรงกดดันด้านเงินเฟ้อที่รุนแรง

การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นในขณะที่สภาพแวดล้อมอัตราแลกเปลี่ยนของอิหร่านยังคงบิดเบือนอย่างมาก โดยอัตราอย่างเป็นทางการของธนาคารกลาง (Central Bank) อยู่ที่ 648,000 เรียลต่อดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่อัตราในตลาดมืดอยู่ที่เกือบ 1.2 ล้านเรียล ซึ่งบ่งชี้ว่าผู้นำเข้าข้าวมีแนวโน้มที่จะเผชิญกับต้นทุนการจัดซื้อที่สูงขึ้นอย่างมากในอนาคต

ที่มา Oryza.com

สหภาพยุโรป

แหล่งข่าวในท้องถิ่นระบุว่า สหภาพยุโรปได้ปฏิเสธข้อเรียกร้องจากประเทศผู้ผลิตข้าวในกลุ่มสหภาพยุโรป ให้เพิ่มกลไกการคุ้มครองที่เข้มงวดขึ้นสำหรับการนำเข้าข้าว ในระหว่างการเจรจาไตรภาคีที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภายุโรป (the European Parliament) สภา (Council) และคณะกรรมการยุโรป (the European Commission)

ผู้ผลิตข้าวในสหภาพยุโรป นำโดยอิตาลี ได้ร้องขอให้มีการกำหนดการคุ้มครองอัตโนมัติที่จะระงับระบบภาษีเป็นศูนย์ (the zero-tariff) ที่มอบให้กับประเทศที่สาม เมื่อการนำเข้าถึง 200,000 ตัน ซึ่งเป็นระดับที่พวกเขาพิจารณาว่าเป็นอันตรายต่อเสถียรภาพของราคาข้าวในสหภาพยุโรปและการค้าข้าว

แต่ข้อตกลงขั้นสุดท้ายกำหนดเกณฑ์ที่สูงกว่ามาก คือ 561,000 ตัน ซึ่งคำนวณโดยใช้ค่าเฉลี่ยสิบปีและเพิ่มขึ้นอีก 45% โดยการเปิดใช้งานจะล่าช้าไปจนถึงปีถัดไป

การกำหนดที่สูงและช้าเช่นนี้ทำให้มาตรการคุ้มครองไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และเปิดประตูให้การนำเข้าที่เพิ่มขึ้นจากกัมพูชาและเมียนมา ซึ่งได้รับประโยชน์จากการเข้าถึงภาษีเป็นศูนย์แบบพิเศษ

หน่วยงานกำกับดูแลด้านข้าวของอิตาลี (Ente Nazionale Risi) ออกแถลงการณ์อย่างแข็งกร้าวว่า ภาคอุตสาหกรรมข้าวของยุโรปไม่ควรได้รับนโยบายที่อ่อนแอ คลุมเครือ และท้ายที่สุดแล้วเป็นอันตรายเช่นนี้ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานดังกล่าวเน้นย้ำว่าการต่อสู้ยังไม่จบสิ้น ข้อความที่เจรจาต่อรองกันจะต้องผ่านการลงคะแนนเสียงสำคัญสองครั้งในรัฐสภายุโรป ครั้งแรกในคณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศ และครั้งที่สองในที่ประชุมใหญ่ ซึ่งหากถูกปฏิเสธอาจเปิดโอกาสให้มีการเจรจาต่อรองเพิ่มเติมอีกครั้ง

ก่อนหน้านี้ สำนักข่าว IntelliNews Bloomberg รายงานว่า สหภาพยุโรปกำลังเตรียมกลไกป้องกันใหม่ (new safeguard mechanism) เพื่อควบคุมการนำเข้าข้าวจากอินเดีย ปากีสถาน และซัพพลายเออร์อื่นๆ ในเอเชีย ให้เข้มงวดยิ่งขึ้น เพื่อปกป้องเกษตรกรและโรงสีข้าวในประเทศท่ามกลางปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น

โดยระบบดังกล่าว ซึ่งคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2570 จะส่งผลให้มีการเก็บภาษีนำเข้า MFN (Most-Favoured-Nation) ที่สูงขึ้น เมื่อการนำเข้าสูงกว่าค่าเฉลี่ยในอดีต โดยครอบคลุมทั้งข้าวบาสมัติและข้าวที่ไม่ใช่บาสมัติ ผ่านโครงสร้างโควตาอัตราภาษี

จากการคาดการณ์ว่าการนำเข้าจะสูงถึง 1.5 ล้านตัน เจ้าหน้าที่สหภาพยุโรปและกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ ได้อ้างว่าการเพิ่มขึ้นนี้คุกคามผลประโยชน์ของโรงสีข้าวในประเทศ ซึ่งผลักดันให้มีการจัดเก็บภาษีนำเข้าข้าวที่แปรรูปแล้วและข้าวกึ่งแปรรูป (finished and semi-processed rice) ที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มมูลค่าในยุโรป

ขณะที่นักวิเคราะห์เตือนว่า การดำเนินการดังกล่าวอาจปรับเปลี่ยนตลาดโดยการเสริมความแข็งแกร่งให้กับกลุ่มผู้แปรรูปข้าวในยุโรปกลุ่มเล็กๆ และจำกัดการเข้าถึงสำหรับผู้ส่งออกในเอเชีย รวมถึงกลุ่มข้าวบรรจุหีบห่อของอินเดียที่แข่งขันโดยตรงกับแบรนด์ค้าปลีกของสหภาพยุโรป

ความคิดริเริ่มนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการดำเนินการป้องกันก่อนหน้านี้กับเมียนมาและกัมพูชา และเกิดขึ้นในขณะที่ผลผลิตข้าวของยุโรปลดลงประมาณ 10% ในรอบสองทศวรรษ ส่งผลให้แรงกดดันทางการเมืองในการปกป้องภาคเกษตรกรรมที่ถือเป็นภาคส่วนที่มีความอ่อนไหวเพิ่มมากขึ้น

ขณะที่สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า สหภาพยุโรปเตรียมกำหนดมาตรการป้องกันการนำเข้าข้าวใหม่จากอินเดียและประเทศผู้ส่งออกข้าวในเอเชีย โดยสหภาพยุโรปกำลังเตรียมควบคุมการนำเข้าข้าวจากอินเดีย ปากีสถาน เมียนมา และกัมพูชา โดยนำกลไกป้องกันอัตโนมัติภายใต้ระบบโควตาอัตราภาษี (tariff rate quota; TRQ) มาใช้ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2570 (2027)

หากการนำเข้าข้าวสูงกว่าค่าเฉลี่ยในอดีต ภาษีพิเศษจะถูกยกเลิก และภาษี MFN (most favoured nation) จะถูกนำไปใช้เพื่อปกป้องเกษตรกรผู้ปลูกและโรงสีข้าวในสหภาพยุโรป

คาดว่าจะการนำเข้าข้าวจากประเทศที่สามของสหภาพยุโรปจะสูงถึง 1.5 ล้านตัน โดยอินเดีย ปากีสถาน และประเทศผู้ได้รับสิทธิประโยชน์ EBA (“Everything but Arms”) (โดยเฉพาะเมียนมาและกัมพูชา) เป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่

ความเคลื่อนไหวครั้งนี้เกิดขึ้นหลังจากที่สหภาพยุโรปมีความกังวลเกี่ยวกับการบิดเบือนตลาด ปัญหาสิทธิมนุษยชน และการละเมิดสารตกค้างในประเทศผู้ส่งออก โรงสีข้าวในยุโรปกำลังผลักดันให้เพิ่มอัตราภาษีนำเข้าข้าวเปลือกและข้าวสารผ่านสหพันธ์ข้าวแห่งสหภาพยุโรป (the Federation of European Rice Miller; FERF) และประเทศผู้ผลิตข้าวในสหภาพยุโรปหลายประเทศได้จัดตั้งพันธมิตรใหม่ EURice เพื่อประสานกลยุทธ์การป้องกันประเทศ

แผนป้องกันประเทศนี้มุ่งเป้าไปที่กลุ่มผลิตภัณฑ์สามกลุ่ม ได้แก่ ข้าวกล้อง (husked rice) (500,000 ตัน) ข้าวหัก (broken rice) (600,000 ตัน) และข้าวสาร (milled rice) (1.2 ล้านตัน) ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าส่งออกหลักของประเทศในแถบเอเชีย ขณะที่นักวิเคราะห์บางคนเชื่อว่าสหภาพยุโรปกำลังพยายามเปลี่ยนเส้นทางการค้าไปสู่การนำเข้าข้าวเปลือก (paddy rice) ซึ่งโรงสีในสหภาพยุโรปสามารถนำไปแปรรูปและขายปลีกได้ เพื่อเพิ่มมูลค่าภายในยุโรป

การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อส่งออกของอินเดีย โดยเฉพาะข้าวบรรจุหีบห่อ ข้าวเปลือก และข้าวสาร และอาจผลักดันให้ผู้ส่งออกตั้งหน่วยแปรรูปภายในยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2025/26 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568-31 สิงหาคม 2569) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน - 2 ธันวาคม 2568 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 382,913 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 7.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 355,851 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 48,315 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 56.56% เมื่อเทียบกับจำนวน 30,861 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 334,598 ตัน ลดลงประมาณ 2.96% เมื่อเทียบกับจำนวน 324,990 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 94,207 ตัน ลดลงประมาณ 36.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 147,195 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 2 ธันวาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 46,451 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน - 2 ธันวาคม 2568 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 70,686 ตัน เนเธอร์แลนด์ 54,099 ตัน สเปน 51,033 ตัน อิตาลี 48,089 ตัน โปรตุเกส 32,418 ตัน เยอรมนี 30,139 ตัน โปแลนด์ 20,543 ตัน เบลเยียม 16,924 ตัน บัลแกเรีย 13,408 ตัน สวีเดน 9,404 ตัน สาธารณรัฐเชค 8,800 ตัน สโลวาเกีย 4,374 ตัน เดนมาร์ก 3,739 ตัน ลิทัวเนีย 3,021 ตัน ไอร์แลนด์ 3,122 ตัน ฮังการี 2,184 ตัน กรีซ 2,118 ตัน โรมาเนีย 1,755 ตัน ไชปรัส 1,769 ตัน ออสเตรีย 1,690 ตัน ฟินแลนด์ 1,559 ตัน มอลต้า 1,101 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2025/26 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน - 30 พฤศจิกายน 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากอินเดียจำนวน 30,929 ตัน เพิ่มขึ้น 154.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว จากอาร์เจนตินาจำนวน 14,659 ตัน ลดลง 0.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว จากปากีสถานจำนวน 13,551 ตัน ลดลง 70.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว จากอูรูกวัย 11,602 ตัน ลดลง 40.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว จากกายอานาจำนวน 10,064 ตัน ลดลง 28.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากเมียนมา 43,849 ตัน เพิ่มขึ้น 13.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 36,532 ตัน เพิ่มขึ้น 18.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากกัมพูชา 34,293 ตัน ลดลง 29.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 28,071 ตัน ลดลง 49.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 22,220 ตัน ลดลง 36.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 20,925 ตัน ลดลง 80.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากอูรูกวัยจำนวน 17,628 ตัน เพิ่มขึ้น 50.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 4,562 ตัน เพิ่มขึ้น 14.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากปากีสถานจำนวน 3,191 ตัน ลดลง 20.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากไทยจำนวน 2,716 ตัน ลดลง 55.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน - 30 พฤศจิกายน 2568 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เนเธอร์แลนด์ 24,465

ตัน โปรตุเกส 24,255 ตัน อิตาลี 15,150 ตัน สเปน 14,180 ตัน บัลแกเรีย 6,811 ตัน เบลเยียม 3,128 ตัน ฝรั่งเศส 1,135 ตัน โปแลนด์ 1,133 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เนเธอร์แลนด์ 42,739 ตัน อิตาลี 26,709 ตัน สเปน 22,233 ตัน เยอรมนี 19,541 ตัน ฝรั่งเศส 13,914 ตัน เบลเยียม 8,395 ตัน สวีเดน 9,232 ตัน โปรตุเกส 7,006 ตัน โปแลนด์ 5,527 ตัน ลิทัวเนีย 4,973 ตัน สโลวีเนีย (SI) 4,207 ตัน สาธารณรัฐเช็ก 3,650 ตัน บัลแกเรีย 2,650 ตัน เดนมาร์ก 2,195 ตัน ฮังการี 2,147 ตัน ออสเตรีย 1,710 ตัน โรมาเนีย 1,501 ตัน ฟินแลนด์ 1,388 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 34,595 ตัน สเปน 10,112 ตัน เนเธอร์แลนด์ 5,482 ตัน อิตาลี 3,613 ตัน ลิทัวเนีย 925 ตัน โปรตุเกส 925 ตัน ฝรั่งเศส 676 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวขึ้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน - 30 พฤศจิกายน 2568 เช่น อิตาลี 31,716 ตัน กรีซ (EL) 10,821 ตัน สเปน 8,274 ตัน โปรตุเกส 7,565 ตัน เบลเยียม 6,039 ตัน บัลแกเรีย 3,586 ตัน เนเธอร์แลนด์ 2,646 ตัน ลิทัวเนีย 1,868 ตัน เป็นต้น และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น อิตาลี 2,553 ตัน สเปน 1,018 ตัน โปรตุเกส 318 ตัน กรีซ (EL) 218 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

ตามรายงานของสำนักข่าว The Hindu และ The Times of India ระบุว่าประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ชูว่าจะเรียกเก็บภาษีนำเข้าข้าวจากอินเดียเพิ่มเติม โดยกล่าวหาอินเดียและผู้ส่งออกข้าวจากเอเชียรายอื่นๆ ว่าทุ่มตลาดข้าวในตลาดอเมริกา (“dumping” rice in the American market)

คำกล่าวของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ เกิดขึ้นระหว่างการประชุมที่ทำเนียบขาวเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2568 ซึ่งเขายังได้เปิดเผยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรสหรัฐฯ มูลค่า 12 พันล้านดอลลาร์ ซึ่งบ่งชี้ว่าภัยคุกคามด้านภาษีนั้นเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับแรงกดดันทางการเมืองภายในประเทศ

ขณะเดียวกัน คณะผู้แทนสหรัฐฯ มีกำหนดเยือนกรุงนิวเดลีเพื่อหารือเกี่ยวกับประเด็นทางการค้า แม้ว่า การนำเข้าจากอินเดียจะเผชิญกับภาษีสูงถึง 50% อยู่แล้วก็ตาม ซึ่งข้อมูลทางการค้าจากทั้งรัฐบาลอินเดียและฐานข้อมูลทั่วโลกแสดงให้เห็นว่า ภาษีนำเข้าข้าวใหม่จะมีผลกระทบต่ออินเดียน้อยมาก แต่จะส่งผลกระทบอย่างมากต่อตลาดสหรัฐฯ

ในปี 2023/24 อินเดียส่งออกข้าวไปยังสหรัฐฯ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 392 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งคิดเป็นเพียง 3% ของการส่งออกข้าวทั่วโลก ทำให้ตลาดสหรัฐฯ มีความสำคัญค่อนข้างน้อยสำหรับผู้ส่งออกของอินเดีย ซึ่งอินเดียยังขายข้าวให้กับเกือบ 180 ประเทศ และมีความต้องการข้าวบาสมาคืนคุณภาพสูงในประเทศอื่นๆ อย่างมาก

ในทางตรงกันข้าม อินเดียคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 26% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมดของสหรัฐฯ ทำให้เป็นหนึ่งในผู้จัดหารายใหญ่ที่สุดให้กับผู้บริโภคชาวอเมริกัน ดังนั้นภาษีนำเข้าใหม่ใดๆ ของสหรัฐฯ จะทำให้ราคาสินค้าสำหรับครัวเรือนและธุรกิจอาหารสูงขึ้น โดยมีประโยชน์เชิงกลยุทธ์จำกัด

นักวิเคราะห์และผู้เชี่ยวชาญด้านการค้าโต้แย้งว่า ภาษีนำเข้าที่เสนอนั้นได้รับแรงผลักดันจากข้อความทางการเมืองในช่วงหาเสียงเลือกตั้งที่มุ่งเป้าไปที่เกษตรกรชาวอเมริกันมากกว่าผลกระทบทางเศรษฐกิจ พวกเขาเน้นย้ำ

ว่า อินเดียแทบไม่ต้องกังวลอะไร ในขณะที่ผู้บริโภคชาวอเมริกันมีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบมากกว่าผ่านราคาข้าวที่สูงขึ้น

สำนักข่าวต่างประเทศรายงานว่า รัฐบาลทรัมป์เตรียมเปิดตัวแพ็คเกจช่วยเหลือเกษตรกรครั้งใหญ่ วงเงิน 1.2 หมื่นล้านดอลลาร์ หวังลดแรงกดดันจากฐานเสียงหลักที่กำลังบอบช้ำจากราคาสินค้าเกษตรตกต่ำและผลกระทบของสงครามการค้า

แหล่งข่าวจากทำเนียบขาวเปิดเผยเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2568 ว่า ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ มีกำหนดแถลงเปิดตัวโครงการดังกล่าวที่กรุงวอชิงตัน โดยจะมีสกอตต์ เบสเซนต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และบรูค โรลลินส์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร พร้อมด้วยตัวแทนเกษตรกรหลากหลายกลุ่ม ทั้งผู้ปลูกข้าวโพด ฝ้าย ถั่วเหลือง และปศุสัตว์ เข้าร่วมรับฟัง

เจ้าหน้าที่ระดับสูงระบุว่า งบประมาณก้อนนี้ได้รับอนุมัติภายใต้กฎหมาย Commodity Credit Corporation Charter Act บริหารจัดการโดยหน่วยงาน Farm Service Agency (FSA) โดยแบ่งออกเป็นเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าครั้งเดียว วงเงิน 1.1 หมื่นล้านดอลลาร์ จ่ายตรงให้เกษตรกรผ่านโครงการใหม่ที่ชื่อว่า “Farmer Bridge Assistance” (FBA) และส่วนที่เหลืออีก 1 พันล้านดอลลาร์จะเป็นเงินสำรองสำหรับพืชผลชนิดอื่นที่ไม่อยู่ในเงื่อนไขของ FBA

ความเคลื่อนไหวครั้งนี้มีขึ้นท่ามกลางความไม่พอใจของเกษตรกร ซึ่งเป็นฐานเสียงสำคัญที่โหวตให้ทรัมป์ ชนะการเลือกตั้งเมื่อปี 2567 เนื่องจากมาตรการกำแพงภาษีที่เข้มข้นขึ้นส่งผลให้เงินตอบโต้ด้วยการจำกัดการนำเข้าสินค้าเกษตรสหรัฐฯ เมื่อต้นปี ทำให้ตลาดส่งออกซบเซา

สถานการณ์ดังกล่าวกดดันให้สมาชิกสภานิติบัญญัติพรรครีพับลิกันเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่าย ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งกลางเทอมในปีหน้า แม้ก่อนหน้านี้ในเดือนมีนาคม 2568 กระทรวงเกษตรฯ จะเคยอนุมัติงบ 1 หมื่นล้านดอลลาร์ไปแล้ว แต่ราคาพืชผลในปัจจุบันยังคงตกต่ำใกล้เคียงระดับปี 2563 สวนทางกับต้นทุนปุ๋ยและการผลิตที่พุ่งสูงขึ้น

แม้ทรัมป์จะบรรลุข้อตกลงกับประธานาธิบดีสี จิ้นผิง เมื่อปลายเดือนตุลาคม 2568 ส่งผลให้ยอดสั่งซื้อถั่วเหลืองกระเตื้องขึ้น โดยมียอดขายสะสมตั้งแต่วันที่ 30 ตุลาคม 2568 อยู่ที่ 2.25 ล้านตัน แต่ตัวเลขนี้ยังห่างไกลจากเป้าหมาย 12 ล้านตันที่กำหนดส่งมอบภายในสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2568

อย่างไรก็ตาม เจมีสัน เกรียร์ ผู้แทนการค้าสหรัฐฯ ให้สัมภาษณ์ยืนยันว่า จีนกำลังปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลงการค้า โดยขณะนี้ปักกิ่งรับซื้อถั่วเหลืองสำหรับฤดูกาลนี้ไปแล้วราว 1 ใน 3 ของข้อผูกพัน สอดคล้องกับที่เบสเซนต์ระบุว่าจีนน่าจะทำได้ตามเป้า

นโยบายนี้คล้ายคลึงกับมาตรการในสมัยแรกของทรัมป์ (พ.ศ. 2561-2562) ที่เคยอัดฉีดงบ 2.8 หมื่นล้านดอลลาร์เยียวยาเกษตรกร นักวิเคราะห์มองว่าแม้เงินช่วยเหลือจะช่วยต่อลมหายใจในระยะสั้น แต่ผลพวงจากสงครามการค้าได้สร้างความเสียหายระยะยาว ทำให้เงินหันไปพึ่งพาการนำเข้าถั่วเหลืองจากบราซิลแทนสหรัฐฯ มากขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ทรัมป์ยังใช้โอกาสนี้วิพากษ์วิจารณ์อดีตประธานาธิบดีโจ ไบเดน ว่าล้มเหลวในการบังคับใช้ข้อตกลงการค้าระยะที่ 1 (Phase One) ซึ่งเคยเจรจาไว้ในสมัยรัฐบาลทรัมป์ชุดก่อนอีกด้วย

ขณะที่สหพันธ์ข้าวสหรัฐฯ (USA Rice) รายงานว่า เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2568 ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ และบรูค โรลลินส์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ได้ประกาศโครงการ Farmer Bridge Assistance

Program ซึ่งจะให้เงินสนับสนุน 11,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แก่เกษตรกรปลูกพืชไร่ในสหรัฐฯ รวมถึงข้าว เพื่อเป็นสะพานเชื่อมทางเศรษฐกิจจนกว่าร่างกฎหมาย One Big Beautiful Bill จะเริ่มมีผลบังคับใช้ในปีหน้า ผ่านโครงการความคุ้มครองความเสี่ยงทางการเกษตรและโครงการความคุ้มครองการสูญเสียราคา

รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและความช่วยเหลือต่อเอเคอร์จะประกาศในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า และคาดว่าจะเริ่มแจกจ่ายความช่วยเหลือเบื้องต้นในช่วงปลายฤดูหนาวนี้

ทั้งนี้ ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ได้ร่วมพูดคุยระหว่างการประชุม ได้แก่ จอห์น บูชแมน (พรรครีพับลิกัน-อาร์คันซอ), วุฒิสมาชิกจอห์น โฮเวน (พรรครีพับลิกัน-นอร์ทดาโคตา), วุฒิสมาชิกเด็บ ฟิชเชอร์ (พรรครีพับลิกัน-เนแบรสกา) และ ส.ส. ออสติน สก็อตต์ (พรรครีพับลิกัน-จอร์เจีย) พร้อมด้วยผู้ผลิตข้าวอีกจำนวนหนึ่ง รวมถึงตัวแทนจากอุตสาหกรรมข้าวสองคน

เมอร์ลีย์ เคนเนดี ฟาร์ (Meryl Kennedy Farr) อดีตประธานสมาคมโรงสีข้าวแห่งสหรัฐอเมริกา และซีอีโอของโรงสีข้าวเคนเนดี ในรัฐลุยเซียนา ได้รับเลือกให้กล่าวสุนทรพจน์ในงานแถลงข่าวที่ห้องคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ชาร์ลส์ วิลเลียมส์ ที่ 3 ผู้ผลิตข้าว ฝ้าย และถั่วเหลืองจากเจมส์ มิลล์ รัฐอาร์คันซอ และสมาชิกคณะกรรมการวิจัยและส่งเสริมข้าวแห่งรัฐอาร์คันซอ ได้เข้าร่วมในงานและการอภิปรายแบบโต้เถียงด้วย

เคนเนดี ฟาร์ กล่าวกับประธานาธิบดีว่า อุตสาหกรรมข้าวขอขอบคุณอย่างจริงใจสำหรับสิ่งที่ได้ทำเพื่อตลาดข้าวของแคลิฟอร์เนียที่ส่งไปยังญี่ปุ่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่สำหรับอุตสาหกรรมข้าวของสหรัฐฯ แต่ผู้ประกอบการในภาคใต้กำลังดิ้นรนอย่างหนัก เพราะหลายประเทศกำลังทุ่มตลาดข้าวเข้ามาในประเทศสหรัฐฯ ซึ่งเรื่องนี้เกิดขึ้นมาหลายปีแล้ว และการนำเข้ามีมากขึ้นกว่าเดิมมาก ซึ่งมาตรการภาษีศุลกากรกำลังใช้ไม่ได้ผล แต่สหรัฐฯ จำเป็นต้องเพิ่มมาตรการมากขึ้น เพราะต่างประเทศกำลังอุดหนุนอุตสาหกรรมข้าวของตน

เคนเนดี ฟาร์ ให้คำมั่นว่าจะมอบรายชื่อประเทศทั้งหมดที่ได้ส่งข้าวที่ได้รับการอุดหนุนเกินความจำเป็นมายังสหรัฐอเมริกา นอกเหนือจากอินเดีย ไทย และจีน (ผ่านเปอร์โตริโก) ให้แก่ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์

ด้านประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ กล่าวว่า เรื่องนี้สามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็วด้วยภาษีศุลกากร เขายังยอมรับถึงปัญหาที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องของประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่พยายามเอาเปรียบผู้ผลิตและผู้ประกอบอาชีพในสหรัฐฯ

เคนเนดี ฟาร์ ได้เรียกร้องให้มีการค้าที่เป็นธรรม ไม่ใช่แค่การค้าเสรี ยังรวมถึงร่างกฎหมาย Big Beautiful Bill ด้วย

รายงานล่าสุดของสหพันธ์ฟาร์มอเมริกัน (American Farm Bureau Federation) ระบุว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจะขาดทุนในปี 2568 อยู่ที่ 364 ดอลลาร์สหรัฐต่อเอเคอร์ ซึ่งเป็นการขาดทุนสูงสุดเป็นอันดับสองรองจากฝ้าย นอกจากนี้ คาดการณ์ว่าต้นทุนการผลิตข้าวจะสูงกว่า 1,330 ดอลลาร์สหรัฐต่อเอเคอร์ในปี 2569

ที่มา *Oryza.com* และสำนักข่าวอินโฟเควสท์